BONDIA ARUBA

Diasabra 21 di October 2023 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Minister di Finanzas:

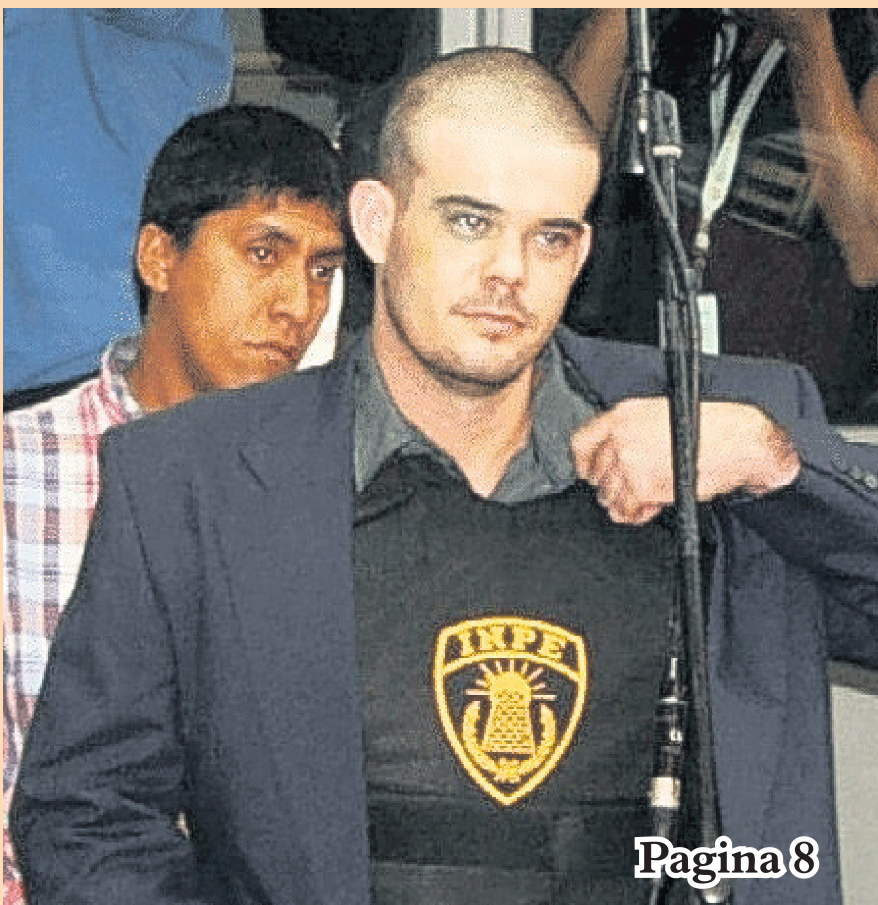
"Analisis di ATIA ariba e costo di fiansa cu Hulanda no ta completo"



Pagina 4

- **CAft: "Actua awo pa reforsa finanzas publico y economia"** Pagina 6
- **Banco Central ta adverti ariba dos website fraudulento** Pagina 2
- **Bureau Rampenbestrijding a cambia su nomber pa Crisis Management Office Aruba** Pagina 3

Aruba considerando opcion pa procesa Joran van der Sloot pa asesinato di Natalee Holloway



Pagina 8

Barco Ruso cerca di costa Hulandes sospecha di spionah



Pagina 9

Nayib Bukele ta bay registra candidatura pa reeleccion otro siman



Pagina 10

BONDIA ARUBA

Banco Central ta adverti ariba dos website fraudulento

A traves di un comunicado Banco Central di Aruba (BCA) ta adverti publico di dos website fraudulento. E websitenan ta https://arubafsc.org y e otro ta https://interbankaruba.com.

BCA ta splica cu e prome website fraudulento, administra pa e asina yama A.F.S.C Aruba Financial Services Commission, ta pretende di ta e unico instancia regulatorio pa companianan cu ta brinda servicio financiero na Aruba y ta uza e adres y telefon di BCA como nan informacion di contacto.

BCA ta indica cu ya caba dia 31 di mei 2023, e British Virgin Islands Financial Services Commission a emiti un aviso publico encuanto e website fraudulento aki, urgiendo publico pa ta hopi cauteloso. Tambe e International Organization of Securities Commissions (IOSCO) a emiti un alerta pa inversionista en-



cuanto e website fraudulento aki dia 15 di juni 2023.

E di dos website fraudulento ta presenta su mes como un banco comercial y ta uza e nomber di un ex-banco comercial Arubano, esta: Interbank Aruba NV. BCA tin motibo pa kere cu e dos website aki ta conecta y/of wordo maneha pa e mesun (grupo di) persona(nan).

BCA a ricibi informacion cu AFSC a urgi personanan pa habri un cuenta riba e website di Interbank Aruba NV, sea ta pa inverti placa den of pa ricibi un compensacion di gasto. Algun persona a perde un cantidad significativo di placa.

BCA ta urgi publico pa no habri ningun link cu ta relaciona cu e dos website fraudulento aki y pa evita comparti cualkier informacion personal riba e websitenan aki.

BCA ta brinda tambe algun tips valioso pa tur persona por proteha nan mes contra estafa.
- No comparti ningun informacion personal cu un website ora bo no ta sigur si e ta un website legitimo di un autoridad publico cu bo ta tratando di haya acceso na dje;
- Si bo no ta sigur si un website ta legitimo, tuma contacto cu e autoridad publico concerni directamente pa verifica.



Si bo a bira victima di un estafa
Si bo a comparti bo informacion personal cu un website fraudulento, tuma e siguiente pasonan:
- Tuma contacto cu bo banco of compania di tarheta di credito mesora y informa nan cu bo por a bira victima di fraude.
- Cambia e "password" pa tur bo cuentanan online, incluyendo bo email, cuenta bancario y cuenta di tarheta di credito
- Controla bo "statements" di banco y di bo tarheta di credito pa cualkier actividad sospechoso.
Si bo ta topa cu un website fraudulento, raporta esaki na e autoridadnan relevante, manera polis of Ministerio Publico. Door di raporta e estafa, bo ta yuda proteha otronan di bira victima di esaki!

Comite local na Aruba di Eleccion Primario na Venezuela ta prepara pa mañan



Mañan 22 di october ta un fecha special pa Venezolanonan tanto na nan pais como rond di mundo, ta e dia cu lo eligi e candidato cu ta bay representa unidad di oposicion pa competi contra e dictador Nicolas Maduro den eleccion presidencial di 2024.

Pa e motibo aki, e Comite Local di Eleccion Primario na Aruba conforma pa Laura Luces, Tina Farias, Vicente Cristofori y Marllory Medina a tene un conferencia di prensa pa asina informa cu esaki ta bay tuma luga mañan for di 8:00am te cu 4:00pm na Centro di Bario Playa Pabao.
Laura Luces a splica cu e motibo di e conferencia di prensa aki tabata pa nan por yega na e mayor cantidad di Venezolano cu ta vota na isla di Aruba, mañan ta e dia cu oposicion ta bay scoge un candidato unico cu ta bay competi cu Nicolas Maduro den eleccion presidencial di 2024.
Personanan cu por vota, ta esnan cu ta residencia na Aruba cu a logra di vota den eleccionnan presidencial anterior registra na Aruba y esnan cu a registra den e plataforma https://primariaexteriorve.com/ te luna di juli ultimo. Si no ta cumpli cu e dos categoria aki no por eherce nan voto e dia di mañan.
Esnan cu no a logra registra pa participa den Eleccion Primario aki ta bay tin tempo suficiente pa por registra pa eleccion presidencial di proximo aña den e Consulado di Venezuela.
Unico rekisito cu Venezolanonan mester tin pa vota mañan ta e cedula of paspoort, no ta importa si ta caduca, tampoco ta importa nan status migratorio.
Na comienso tabatin 13 candidato y despues a reduci na 10 na unda tin e participacion di Andres Caleca, Andres Velasquez, Carlos Prosperi, Cesar Almeida, Cesar Perez Vivas, Delsa Solorzano, Gloria Pinho, Luis Farias, Maria Corina Machado y Tamara Adrian.



Enrique Capriles Radonski, Freddy Superlano y Roberto Henriquez a renuncia na nan candidatura.
Luces a splica cu e regimen Venezolano a acorda habri e Registro Electoral Permanente Venezolano e cual tabata cera for di algun tempo caba pa asina ey Venezolanonan cu ta biba na otro paisnan por haci nan cambio den registro electoral.
Ademas, el a splica cu mañan na Centro di Bario Playa Pabao ta bay algun miembronan cu ta bay tin informacion di esaki pa eleccion presidencial.
Di su parti, Tina Farias a informa cu personanan cu no tin transporte, problemanan di salud of ta trahando y no por yega na Centro di Bario Playa Pabao tin e opcion cu miembronan di comite por pasa busca nan pa eherce e voto y hiba nan cas of trabou back, pa solicita e servicio gratuito aki por comunica na number di telefon 690.0818 y 566.9343.
Vicente Cristofori a informa cu mientras nan lo tin hende den rij nan ta bay laga e centro habri pa votadonan.

Bureau Rampenbestrijding a cambia su nomber pa Crisis Management Office Aruba

Diaranson ultimo a tuma luga un conferencia di prensa pa anuncia e cambionan di nomber, logo y website di loke antes tabata Bureau Rampenbestrijding (RBA) y awor a bira Crisis Management Office Aruba (CMO) esaki tin e obhetivo di ofrece un nivel mas halto di siguridad publico pa henter comunidad.



Rino Hermans a sigura cu e cambio ta pa motibo cu e nomber anterior tabata indica kico tabata su tarea ora un calamidad presenta cu e bureau tin cu atende y prepara pa un desaster, na 2014 Nacionnan Uni a proclama cu mester cambia e maneho di desaster pa maneho di riesgo "mi ta kere cu mayoria di paisnan na mundo no tabata cla pa haci e cambio ey, mientras tanto nos a dedica na haci tur e cambionan, structura full y prepara tur e plannan digital pero 2020 tabata un di e añanan cu a pone un break riba e desaroyo cu Aruba tabata bayendo di un cambio di desaster pa un cambio di risico," el a bisa.

Tambe el a splica cu un di e prome pasonan ta cu ora hendenan na Aruba ta construi casnan den rooi y ora awa yobe, nan ta yam'e cu "e cas a flood" pa loke Hermans a sigura cu aworaki nan ta den un etapa transitorio pero esaki den futuro no lo por tuma luga, como por ehemplo, si tin un concierto cu 10.000 hende y no tin un plan di siguridad, loke ta nifica cu e structura aki ta bay duna na e pueblo di Aruba segun el a menciona, un garantia cu no ta bay tin actividadnan segun nan clasificacion, si tin un plan di siguridad en caso cu algo lo sosode.

Manera ta conoci, nan ta bezig cu Early Warning cu hunto cu e website y cu tur e otro partners den risico otro aña ta bay cuminsa haya noticianan mas adelanta y e otro parti ta cu nan ta cambiando e maneho di cu Gobierno di Aruba ta carga tur e responsabilidad y e pueblo no, aworaki nan ta haciendo un plan di siguridad y hopi scolnan ta hayando esun di nan na unda nan ta calcula cu di 2025 pa 2030 Aruba por ta un di e paisnan mas desaroya den un pais completamente resiliente manera Hermans a sigura.



Carnaval 70 de porta, pa esaki Hermans a bisa cu nan ta den dialogo cu Cuerpo Policial, na unda mester bin un plan di siguridad pa eventonan publico di e magnitud aki na unda pueblo ta bay cuminsa haya cu den futuro no por organisa un evento mas na Aruba sin un plan di siguridad aproba "cu na final e ta pa scapa bida di hende ora un incidente lo sosode, nos mester por ta capaz pa deal cune y deal cu e consecuencianan tambe pero si bo ta prepara, bo sa precies con pa atende cu esey."

Debi cu leynan ta un poco anticua y awor e departamento ta yama CMO y tin su leynan, tin proposicion riba mesa pa trece e cambionan den departamento unda Hermans a bisa cu nan a revisa esey y aworaki nan ta actualisando e website pa Early Warning por custuma cune pero nan tabatin e sugerencianan di regulacion cu mester cambia.

E calamiteitverordening mes ta di 1996 y e ta mas dedica pa desaster natural y no pa risico ni pa cambio climatico, den esaki e sugerencianan tin cu cana su caminda y nan tin capacidad di huristanan pa traha ley cu ta bay tuma su tempo manera Hermans a bisa, pero nan por cambia un maneho semper den Conseho di Ministernan pa siguridad di full un comunidad y siguridad di Estado.

Hermans tambe ta considera cu Aruba ta e unico isla den region y na mundo cu tin su mesun logistica, mantenemento, parti digital caminda nan a centralisa tur e reunion, maneho y logistica pa duna pueblo e sosten durante e momentonan dificil.

Di su parti, prome minister Evelyn Wever-Croes ken tabata presente den conferencia di prensa aki a sigura cu esaki ta un paso hopi importante cu nan a haci pa Aruba por avansa y prepara su mes pa cualkier calamidad unda el a bisa cu nan a atende tur e retonan cu a presenta "pero nos ta sinti cu nos tin cu stap up pa bay na e siguiente paso, e miho manera y mas facil pa haci'e ta despues di calamidad pa bo ta bon prepara."

Prome minister a splica cu nan tabata traha enfoca riba desaster y awor ta bay enfoca riba riesgo, ora ta enfoca riba riesgo ta miho prepara ora cu e desaster yega y esey ta e paso mas importante pa nan "mi ta kere cu lo cual cu loke BRA a haci den ultimo añanan a demostra e necesidad cu nos tin pa cu un departamento asina importante, danki Dios Aruba no ta haya horcan ni un tipo di calamidad asina pero semper nos ta cla pa nos mes y prepara pa yuda, aworaki mirando cu cambio climatico y tur otro retonan cu tin nos mester ta miho prepara, mi ta contento cu e paso aki, cu nan a yega asina leu y cu esaki mi ta sinti mas trankil cu nos ta prepara pa un miho eventualidad."

Riba diferente area, por ehemplo riba cambio climatico, prome minister a informa cu nan tin un comision cu ta trahando riba recomendacionnan cu gobierno mester adapta, CMO tambe a manda diferente sugerencia pa cambio di maneho y caminda cu mester cambio di ley.

"Nos ta keda pendiente den kico nos profesionalnan ta conseha nos y di esey nos ta tuma y traha riba e diferente cambionan, mi tin cu bisa cu nos tin hopi ley pa cambia, tin un trabou enorme pa haci eynan cu poco hende manera experto den tereno di cambio di ley, pero e peticionnan ta bin di departamento di CMO den e caso aki unda nos lo procede pa aproba e cambio y despues laga nan finalisa e cambionan mes den ley," prome minister a menciona.

Pa prome minister awor CMO ta bay demostra di ta eynan cu informacion al dia y na ultimo momento unda tin un punto central y cu calma y cu sano huicio "nos tin cu prepara nos mes mas miho y mi ta kere asina CMO ta bay gana e confiansa y respet tambe," el a finalisa.

Minister Maduro ta reacciona ariba analisis di ATIA:

"Analisis di ATIA ariba e costo di fiansa cu Hulanda no ta completo"





Den nos edicion di ayera a sali un comunicado unda ATIA ta indica cu e prome pago pa fiansa di COVID lo costa Aruba 109 miyon florin den 2024 y ta cuestiona Gobierno di Aruba pakico no a firma cu un porcentahe mas abao. Minister di Finanzas, Xiomara Maduro a tuma nota di e publicacion aki y a reacciona a traves di un publicacion ariba Facebook ariba e articulo aki señalando cu e analisis di ATIA no ta completo.

Manera ta conoci, durante un conferencia di prensa di Gobierno di Aruba cu a tuma luga diamars 10 october 2023, Prome Minister, Evelyn Wever-Croes, a informa pueblo di Aruba tocante e prome acuerdo firma cu Hulanda pa loke ta trata e refinanciamento di e debe COVID na un porcentahe di 6.9%. Un porcentahe cu e mandatario di Aruba a ratifica na varios ocasion ta uno extremadamente halto.

A traves di e comunicado di prensa publica ayera, ATIA a indica cu e fiansa aki lo costa Aruba 109 miyon florin na aña 2024 y a expresa algun preocupacion.

Den su publicacion, reaccionando ariba e comunicado aki, Minister Maduro a remarca cu e analisis di ATIA ta parcialmente corecto, pero e informacion presenta no ta completo. Y pa evita cu e dianan cu ta bin un debate publico wordo hiba den cual e minister ta indica falta informacion, el a trece e informacion corecto pa locual ta trata e gastonan cu e fiansa di COVID cu cera cu Hulanda.

Den su comunicado ATIA ta subraya cu e prome pago Ta corecto cu e prome pago riba e debe di COVID lo ta 109 miyon florin den 2024. Minister Maduro ta splica cu en berdad e prome pago ta di 109 miyon florin, pero e ta resa;ta cu di e suma aki 46 miyon florin no ta un costo, pero ta un pago pa baha e debe.

"Esey no ta un costo. E costo a wordo haci durante COVID na momento cu presta placa pa yuda, entre otro, e miembronan di e propio ATIA pa nan por a sobrevivi e pandemia. Ta na e momento eynan a haci e costo. Gobierno a paga e costo ey pa medio di un fiansa y awe Hulanda ta exigi pa nos cuminsa paga e fiansa ey back," el a señala.

El a sigui splica cu den e prome pago tin un costo di interes di 63 miyon florin. Den e sistema linear cu Aruba a scoge, e costo aki lo ta baha anualmente y den un periodo di 20 aña esaki lo resulta na un total di interes cu ta 137 miyon menos compara cu e sistema di annuitario cu Hulanda a exigi.

Un fiansa annuitario ta uno cu e suma cu ta wordo paga anual of mensual, ta keda mescos, por. Den e sistema linear, e metodo cu Gobierno di Aruba a scoge, e pagonan anual ta cambia pasobra e total cu a fia ta wordo dividi pa e total di tempo cu lo paga e fiansa back. Den e caso aki 915.5 miyon florin ta wordo dividi den 20 aña, cu ta Afl. 45.8 miyon pa aña y e interes ta wordo calcula riba e montante cu ta habri ainda.

Minister Maduro a remarca cu e sistema aki cu gobierno a scoge Aruba lo paga 21% menos na interes. El a indica cu ATIA no a menciona den su comunicado tampoco cu no tur aña Aruba lo mester paga 109 miyon florin na Hulanda, pasobra den e sistema linear e costo di interes ta baha mas rapido.

Minister Maduro a enfatisa, locual Prome Minister tambe a resalta durante su conferencia di dia 10 di october, cu e acuerdo entre Aruba y Hulanda di 10 di october no ta e acuerdo definitivo y cu e interes di 6.9% tampoco ta e interes definitivo.

Prome Minister a menciona durante e conferencia di prensa cu Gobierno di Aruba ta na mesa ainda cu Hulanda pa purba yega na un acuerdo ariba e solucion hibrido, cu segun el a indica, si yega na un acuerdo prome cu aña caba, lo por baha e interes.

Minister Maduro resalta cu den caso cu Hulanda nenga di baha e interes, Aruba a logra inclui den e contract un clausula cu ta permiti Aruba paga e fiansa back na cualkier momento locual ta duna Aruba espacio durante 20 aña pa sali for di e acuerdo aki.

Pa esaki, manera Prome Minister a splica tambe durante e conferencia di prensa, nan ta mirando ariba mercado internacional ki posibilidadnan tin pa cera un acuerdo cu un interes hopi mas abao cu loke a firma cu Hulanda.

ATIA ta puntra den su comunicado pakico Gobierno di Aruba a firma e acuerdo aki cu Hulanda e ora. Ta conoci caba cu dia 10 di october 2023 e debe di COVID tabata vence y tabata e ultimo dia pa firma pa por a evita un 'default,'. Minister Maduro, y Prome Minister durante su conferencia di prensa, a informa cu 6.9% tabata e unico interes cu tabata disponibel riba e fecha ey.

"No tabatin interes di 3.1%, ni 5.1% disponibel riba e fecha ey, pa e motibo eynan locual ATIA ta propone ta un 'false-choice'," e Minister di Finanzas a indica.

Minister Maduro ta remarca cu den su comunicado ATIA no a splica pakico den nan opinion ta bon idea pa Aruba entrega y cancela su derecho pa den futuro por regla un 'kwijtschelding' di e debe di COVID , pasobra esey ta un di e condicionnan cu Hulanda a pone pa Aruba por haya un interes mas abou.

El a agrega cu den e analisis di ATIA a keda falta tambe un estudio di e scenario na unda Aruba ta keda sin firma, comparando e acuerdo cu tin firma awo cu e impacto di un 'default' den caso cu Aruba no lo a firma.

Reportero di Bon Dia Aruba a tuma contacto cu Minister Maduro pa puntra specificamente kico e impacto y kico e costo di kico lo ta si Aruba lo a keda sin yega na un acuerdo cu Hulanda, y bay den un situacion di 'default.' Reportero di Bon Dia no a ricibi contesta for di Minister Maduro prome cu ciere di e edicion.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba



Editorial

Adulto mayor mester...

Mas cu un convenio...

E conferencia nacional convoca pa ministro encarga cu asunto di adulto mayor a resulta den un convenio cu a haya firma di un cantidad considerable di entidad relevante pa e sector, ademas di gremio y sindicato, pa traha riba un politica di maneho integral pa e tema aki. Esey ta mustra un bon inicio pa logra algo positivo, y hopi necesario, pa loke ta e añanan nos dilanti.

Den un anterior Editorial e siman aki nos a referi caba na e factornan general di e situacion demografico den cual nos ta actualmente. Esaki ta encera tanto e fenomeno di enbehecimento como esun di 'dejuvenation' pa cual nos no tin un termino adecuado na Papiamento, pero cu ta e fenomeno di un caida structural di e cantidad di nacemento, cu consecuencia serio pa comunidad a largo plazo.

E actual convenio ta encera atencion mayoritariamente pa e aspectonan di problema individual y colectivo cu e poblacion di edad avanza ta encontra. Den e lista di topico publica cu razon por mira como punto di atencion e asunto di condicion di bida y vivienda. E ultimo aki ta requeri atencion urgente y di caracter mas amplio cu solamente e problema di capacidad adecuado di facilidad pa atende persona di edad cu no por biba riba nan mes mas, ni den algun forma di colectividad cu por ehemplo nan famia. Ora nos ta discuti asunto di vivienda pa e grupo aki, nos no por keda sin atende e aspecto di urbanizacion en general. Kico ta e problema anto? Segun nos opinion nos tin un problema serio di urbanizacion cu a crece bay pa varios decada caba den direccion robez, unda cada vez a ocupa mas tereno costoso y valioso pafor di e centronan urbano tradicional, unda e ultimonan aki a keda na merced di decadencia comercial y habitacional, sin cu te awe tabatin un contesta contundente pa e problema aki. E situacion dentro di e casco urbano di tanto Oranjestad como San Nicolas ta exigi un plan di recuperacion cu ta bay hopi mas leu cu djis e atencion pa reactivacion di e funcion comercial di e centronan aki. Kico esaki tin di haci cu e problema di vivienda pa hende di edad? No ta recomendable pa comete e error di planifica proyecto di vivienda leu for di centro di ciudad, simplemente pasobra por haya tereno mas facil pasobra esaki ta tereno publico unda gobierno por dicidi riba su mes cu ta pone esaki disponible. Esaki ta parce bunita pero ta hinca atrobe e persona di edad den un isolacion, mientras cu haci vivienda pa persona mayor un parti di repoblacion di centro di ciudad un beneficio pa tanto e grupo mes como pa e meta general di rehabilitacion di centro di ciudad.

E otro parti problematico di e asunto aki ta cu gobierno en general no tin un plan di vivienda, contando cu iniciativa priva ta resolve tur cos. Esey no por ta asina, ni den e paisnan cu recurso grandi, manera Hulanda, vivienda ta algo cu ta resolve 'por arte de magia' . Ey tambe estado ta hunga un papel importante den atende disponibilidad di vivienda, pasobra tin un parti di poblacion considerable cu no por adquiri un vivienda riba nan mes. Den nos situacion e situacion ta hopi mas grave, cu mas di dos tercera parti di poblacion cu no por bay banco pa pidi hipoteca, si acaso mes cu nan logra haya un tereno pa construi. Mira di e angulo aki nos ta considera cu esaki ta un di e terenonan mas urgente unda no tin un maneho mes di parti gubernamental. Claro cu esaki ta bay hopi mas leu cu un convenio, iniciativa di e mandatario encarga cu asunto di persona di edad avanza, pero cu lo mester haya apoyo di e demas ministerionan cu mester percura pa maneho y proyecto concreto, den proyecto general di rehabilitacion di centro urbano, y di integracion di vivienda pa anciano den esakinan.

Facilmente un lector cu bon observacion lo ripara cu nos comentario no ta toca primeramente e aspectonan di e situacion individual di salud y cuido di e grupo aki. Esey tin su motibo; e atencion di cualkier proyecto te awor ta bay mas tanto den e direccion ey, sin atencion la loke nos ta trata aki, mientras cu nos ta considera esakinan di sumo importancia pa por tin exito den cualkier iniciativa a largo plazo.

Finalmente e asunto di financiamento di cualkier iniciativa cu por propone. E contesta rapido di banda gubernamental lo ta cu 'no tin placa'... Si esey atrobe, y ainda, ta e respuesta, anto nos por pasa pa disolve cualkier iniciativa pa trece comunidad hunto pa dialoga y consulta, pasobra nunca lo yega na algo concreto. Awor, nos sa cu gobierno den ultimo decada practicamente no por a dedica un parti sustancial di su entrada na inversion, pa e situacion financiero penoso crea pa e propio gobierno(nan). Por ehemplo, desde 2015 te 2022 ningun aña tabatin mas di Afl. 35 miyon riba presupuesto pa inversion, cu mas di mil miyon florin presupuesta en total... Nos mester tene cuidao cu e debenan cu mester paga no bira e pretexto pa no haci nada, mientras ta nenga di admiti cu ta pesey e reorganizacion y austerizacion den aparato gubernamental ta asina importante pa por inverti, y cu e no ta solamente mahadera di Hulanda y algun supuesto contrincante local. Por ultimo, un nota positivo: a dicidi cu e consulta lo reporta cada tres luna tocante avance logra. Ta di spera cu ta cumpli tambe cu e tarea di transparencia publicando e reportenan aki.

CAft: "Actua awo pa reforsa finanzas publico y economia"



Economia di Aruba ta creciendo considerablemente desde 2021. Na 2023, segun e ultimo cifranan di Fondo Monetario Internacional (IMF), e economia lo crece cu 8 porciento. Pa 2024 ta spera un crecemento di 3 porciento. E recuperacion fuerte aki, compaña cu medida fiscal, ta traduci den entrada di belasting y di prima substancialmente mas cu lo locual tawata presupuesta. E entradanan inespera ta considerabel, tanto pa pais como pa otro entidad di sector colectivo. Importante ta pa Aruba gara e momentum pa pone finanzas publico structuralmente na ordo y haci e economia mas resiliente. Esey por logra door di hiba un maneho presupuestario prudente, uza entrada inespera pa reduci e debe publico (83 porciento di e PIB na 2023) y haci inversion cu ta fomenta crecemento. Reforma structural den salubridad y seguridad social tambe ta aporta na mas resiliencia.

A presenta e proyecto presupuestario pa 2024 na tempo. Esaki ta reforsa derecho presupuestario di Parlamento. Sin embargo, contrario na e ciclo presupuestario, tin retraso pa loke ta trata informacion tocante ehecucion y dunamento di cuenta. Ta premira cu entrada inespera den 2023 lo impulsa e surplus financiero di sector colectivo mucho mas cu e norma di 1 porciento di e PIB. E posicion financiero ta faborabel riba corto plaso, pero tin riesgonan considerabel. E gastonan di interes, cu ya caba tawata representa 16 porciento di e presupuesto, lo ta hopi mas cu locual a presupuesta. Esaki ta pa motibo cu e refinanciamento di e prestamo pa ayudo di likides ta mas caro. Como consecuencia, mas cu nunca e gastonan di interes ta desplasa otro gasto of inversion necesario, y control di gasto ta sigui ta hopi importante. Inversion ta necesario pa haci e economia mas resiliente y aumenta e capacidad pa genera entrada.

Belasting

Aruba a tuma prome bon paso pa haci su sistema fiscal mas robusto cu e Plan Fiscal 2023. Sin embargo, e sistema di belasting indirecto ta keda fragmenta y door di esey innecesariamente compleho. Colegio di supervision financiero di Aruba (CAft) ta sigui encurasha, conforme e Pakete Nacional y e recomendacionnan di IMF, pa simplifica e sistema di belasting indirecto y introduci Impuesto riba Balor Agrega (IBA/btw) riba corto plaso, manera previamente anuncia. Un sistema mas simpel tambe lo beneficia cumplimento fiscal. Ta importante pa Aruba aumenta cumplimento fiscal pa garantisa un distribucion di carga mas ekilibra y asina ei crea espacio presupuestario adicional pa mas inversion cu ta fomenta crecemento.

Cuido di salud y seguridad social

Door di desaroyo demografico, si no cambia maneho, e gastonan di cuido y pensioen di behes lo sigui aumenta, locual lo genera deficit den futuro. Pa controla gasto den cuido di salud, Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) ta considerando un marco di gasto. En principio, CAft ta na fabor di un marco di gasto, di forma cu ora economia ta bayendo bon por acumula e surplusnan y esey por sirbi como reserva durante contratiempo economico. Sin embargo, ta importante cu e marco di gasto no ta demasiado amplio y cu ta aplica esaki solamente pa contene crecemento di gasto di cuido di salud. Hustamente awo cu tin surplus enorme, CAft ta recomenda pa tuma medida, pa cuido di salud y seguridad social por sigui ta pagabel pa e generacionnan futuro.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante palabra no adopta sino inventa cerca nos...

Den nos edicion aki di 'Asina bon' atencion pa un fenomeno cu no ta desconoci pero cu mas tanto nos no ta duna esaki atencion, o talvez hasta nos no ta consciente di su existencia. Ta trata di palabra cu no a yega na nos vocabulario pasobra nos a 'adopta' nan, manera nan ta den e idioma original, o cu nos a 'adapta' a base di e palabra original, sino cu nos mes a traha un palabra nobo cu no ta conoci den e idioma original. Aki tambe nos ta continua cu nos custumber di usa ehemplo concreto pa clarifica.

Nos tur conoce e palabra 'cuminza'; esaki tin su origen den sea Portugues o Spaño, manera tanto otro palabra den nos Papiamento, di 'começar' o 'comenzar' anto. Ora nos bay en busca di un sustantivo cu ta coresponde cu e verbo aki, nos ta haya nos cu dos variante: 'comienzo' y 'cuminzamento'... Pregunta: di unda esakinan ta bin? E reaccion logico lo ta: di Spaño y/o Portugues. Den e caso di 'comienzo' esey lo ta berdad; e por ta bin di ambos. Pero e 'cuminzamento'? No ta existi den ningun di e dos idiomanan aki... E ta un producto anto netamente 'crioyo' pasobra na Spaño e equivalente ta 'comienzo' y na Portugues 'começo'.

Awor e pregunta: esaki ta algo straño o excepcional? No, e ta simplemente ora un persona no conoce e sustantivo di e verbo cu e conoce caba y cu e ta usa cu regularidad, ta surgi e idea espontaneo di inventa loke ta parce e persona ey logico pa haci, a base di e verbo. Sin embargo, pasobra tin otro persona cu tin mas conocemento di e idioma original, loke den nos caso mas tanto ta Spaño, anto nos ta haya e fenomeno cu ambos palabra – 'comienzo' y 'cuminzamento' ta existi y ta ser usa banda di otro.

Nos tin mas ehemplo di e forma aki di dos sinonimo banda di otro: 'entrega' y entregamento'. Tambe 'cera' y e sustantivonan 'ciere' y 'ceramento'. Mester bisa cu den e caso aki e dos variantenan aki tin un uso specifico. Ehemplo: nos ta bisa 'ciere di aña escolar' pero den e caso di 'ceramento di bariga' ta esaki ta loke nos ta usa pa indica problema di constipacion.

Otro caracteristica di nos idioma, cu cual nos no ta unico, ta e tendencia di 'corta' palabra haci nan mas cortico y pesey mas facil pa pronuncia. Ehemplo ta un verbo cu nos a caba di usa: 'cuminza'. Nos por ta skirbie asina pero ora nos ta papia hopi biaha e ta bira 'cunza' o 'cumza'. Di unda e custumber aki ta bin? Den e idioma crioyo di Guine Bissau, cu tambe a nace di Portugues, e 'começar' Portugues a bira 'kumsa' o 'kunsa'. Como cu e fenomeno aki di abrevia palabra ta algo bastante comun den e idioma 'ruman'' aki di Papiamento, por ehemplo ta papia di 'kunsi' y 'kunsimentu' (conoce y conocemento) y e hecho cu nos no tin e fenomeno di haci esaki cu palabra similar cu ta bin claramente di Spaño ('conoce' por ehemplo), nos tin e tendencia pa pensa cu e custumber cerca nos pa abrevia cierto palabra di e mesun forma, por ta den nos idiom pa varios siglo caba y lo ta pertenece na e herencia Portugues. Otro elemento interesante: den e 'Criol' di Guine Bissau a bay un otro rumbo cu e sustantivo cu ta coresponde cu 'comienzo' o 'começo'. Nan a opta pa usa 'kumsada' (comienzo, inicio) cu ta parce deriva di e forma di participio pasado di e verbo ey: 'começado' a bira 'kumsadu' (participio pasado di 'começar') y 'kumsada' cu ta e equivalente di 'começo' (comienzo). Contrario na nos Papiamento, e idioma ey ta haci bastante uso di participio pasado a base di Portugues, mientras cerca nos esey mo ta e caso. Nos tin hopi en comun cu nan pero tin diferencia clave tambe.

Semper tin bo lista di remedi 'up to date' cu bo:

Comision siguridad di remedi na HOH cu enfasis riba uzo sigur di bo remedinan

E comision di siguridad di remedi na Horacio Oduber Hospital t'ey pa supervisa y mehora servicio di medicacion den Hospital. Anualmente durante luna di september e comision aki di HOH ta trece extra conscientisacion pa loke ta con pa anda cu siguridad ora ta trata di remedi. E aña aki a inicia un campaña unda ta duna tips no solamente pa coleganan den cuido mes pero tambe pa pashent y pues comunidad en general.



Aña pasa a traha hopi duro na HOH mes pa sigui desaroya y siña traha cu e sistema EVS (Elektronisch Voorschrijfsysteem), esta prescribi remedi electronicamente. E aña aki a enfoca riba e importancia pa tin semper un lista completo di tur remedi 'up to date' y tambe a test y 'refresh' e conocemento di empleadonan encuanto seguridad di remedi.

Na HOH mes a introduci e tremendo wega interactivo di 'Escape Room' pa empleadonan cu a resulta uno hopi exitoso. Tur siman un grupo di enfermeronan hunto cu colega di botica di Hospital por a test nan conocemento riba e proceso relaciona cu seguridad di remedi pa medio di resolve puzzel, sigui 'clues', haci tareanan y completa retonan y tur dentro di un tempo stipula. Na final e grupo cu caba mas lihe y tambe mas 'miho' lo gana fabuloso premio.

Ademas, tabatin un quiz online tur siman pa specificamente test conocemento di sea enfermera, boticario y tambe dokter y e ganadonan tambe a bay cas cu tremendo premio.

Remedi por yuda bo bira miho pero tambe por causa problema si en caso bo uza nan di un forma incorecto. Pe motibo aki e comision a traha un video informativo cu tips pa informa y conscientisa comunidad di Aruba riba e importancia pa anda sigur cu bo remedinan:

1. Semper ta importante pa tin bo lista di tur remedi 'up to date' cu bo.
2. Conoce bo remedinan, pues sa dicon bo ta tuma e remedi.
3. Papia cu bo dokter y haci pregunta.
4. Comunicacion ta importante pues si un remedi wordo cambia durante bo admision na HOH corda informa bo dokter di cas tocante e cambio.
5. Ta importante pa bo sa di bo remedinan paso e por yuda abo y tambe e dokter pa duna e cuido adecua. Esaki ta encera remedi cu bo a haya via di dokter di cas mes pero tambe remedi cu bo mes a cumpra y tambe vitamina natural, suplemento y remedi di tera tambe ta conta pe lista di remedi. E dokter por mira si tin remedi cu por contradeci otro of tambe si mester ahusta dosis of mester stop di tuma cierto remedi ora di wordo admiti den hospital p'un operacion of den caso di emergencia.

Tur e tips akiriba e profesionalnan di HOH ta splica den un forma amplio pa asina bo sa como pashent con pa anda safe cu bo remedinan. ta Si tin pregunta tocante cualkier remedi semper por puntra bo boticario, bo dokter di cas of specialista. E comunicacion pa cu esaki ta esencial den cuido di bo salud.

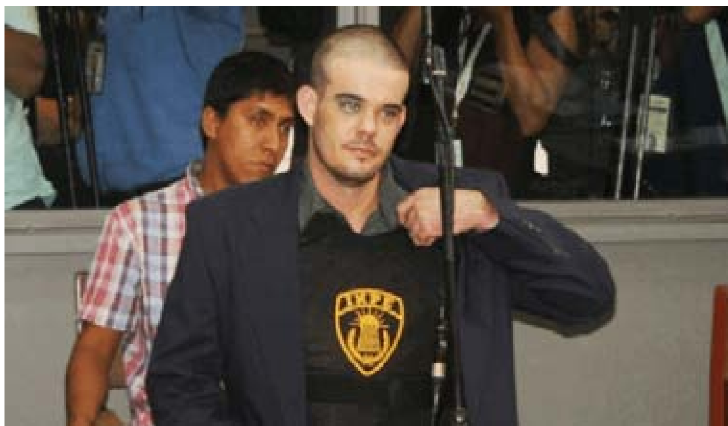
Por mira e video cu diferente tips riba Facebook di HOH, via HOHTube (youtube di HOH) esta https://youtu.be/xWz3_nwHGjc pero tambe e lo ser manda den media riba diferente plataforma y alabes lo ser transmiti dialuna 23 di october durante Telenoticia na Telearuba. Pues sintonisa canal 13 of 23 entre 8pm pa 8.30pm. No perd'e!

E comision di siguridad di remedi na HOH t'ey pa señala problema y pa reduci y evita erornan cu por sosode den e proceso relaciona cu dunamento di remedi. P'esey a bin cu un consulta di Botica di hospital cu lo haci un chekeo di uzo di remedi durante proceso di admision pa un operacion na Hospital. Asina e dokter den hospital por tin bista completo di tur remedi cu e pashent ta tuma. Esey ta yuda e dokter pa tuma e miho decision pa loke ta tratamento di salud di pashent. Pues, ora bo ser admiti na hospital pa un operacion pero tambe durante un emergencia, semper tin bo lista di remedi cu bo.

Aruba ta considerando opcionnan pa procesa Joran van der Sloot pa asesinato di Natalee Holloway

(NLTimes) - Ministerio Publico (OM) di Aruba posiblemente lo procesa Joran van der Sloot pa e asesinato di Natalee Holloway despues di su confesion e siman aki, vocero di OM a conta CNN.

Autoridadnan di Aruba a pidi autoridadnan di Merca pa e documentonan di corte, incluyendo su confesion, pa asina por considera e opcionnan. E statuut di limitacion pa e asesinato di un persona sin cu e ta un plan na Aruba ta 12 aña. Holloway a fayece 18 aña atras. Durante e huicio na Merca pa extorcsion di e mayornan di Holloway, Van der Sloot a confesa cu el a causa e asesinato di e hoben cu un bloki ora cu el a nenga su avancenan sexual y a pusha su curpa den lama.



"Oficina di OM kier reitera cu e caso di Holloway ta permanece un caso habri na Aruba," vocero di OM a conta CNN. Si e persecucion lo ta posibel ta "depende di varios factor dentro di e investigacion," el a comenta. "Tambe tene na cuenta cu nos no sa kico ta den e documentonan oficial di corte y e documentonan relaciona cu e investigacion."

Van der Sloot a confesa su riba diaranson como parti di e trato cu hudiciario Mericano pa ricibi un sentencia reduci pa e extorsion. Corte a sentencia su persona na 20 aña den prizon riba diaranson. E lo bolbe back Peru, unda e ta cumpliendo un sentencia di 28 aña pa e asesinato di un mucha muhe Peruano, Stephany Flores y otro sentencia di 18 aña pa trafico di droga. E sentencia aki ta caba den aña 2024. E sentencia di extorsion lo core conhuntamente cu e sentencianan aki.

Maastricht University por despedi profesor pa mal conducta sexual cu studiantenan

(NLTimes) - Maastricht University por despedi un profesor pa mal conducta sexual segun corte na Limburg a declara diahuebs. 5 hende muhe a entrega keho contra e homber cu a traha na e facultad di Salud, Medicina y Ciencia di Bida. E tabatin un relacion sexual cu un di nan, 1Limburg a reporta.

E homber tabata duna les na e studiantenan y tabata involucra den crea un programa di investigacion den cual e tabata supervisa intensamente e studiantenan y postdoctoradonan. E universidad a suspende su persona den october di aña pasa despues di a ricibi varios reportahe tocante su persona. Despues di un investigacion ehecuta pa un agencia externo, Maastricht University a cuminsa e procedura pa despedi su persona den april.



E profesor a confesa cu e tin un relacion sexual cu un studiante pero a insisti cu esaki tabata uno desea mutuamente y cu consentimento. E victima tabata sinti diferente. E investigacion a conclui cu e ta trata di un relacion basa riba e hirarchia pa motibo cu e homber tabata su docente, supervisor y hefe di departamento ademas di manager. Segun e victima, varios biaha el a pidi e studiante pa mantene e relacion un secreto of e por perde su trabao y su casa.

E profesor tambe a admiti durante e investigacion cu el a sunchi otro victima y a mishi cu su pechonan, a bay cu otro victima ora cu e tabata bebi y a sunchi otro victima mas den un bar ora cu el a duna e profesor un brasa. Segun e investigadornan, tur e muhenan involucra no a gusta e avancenan di e profesor.

Riba diaranson, corte na Limburg a duna Maastricht University e luz berde pa termina e homber su contract di empleo. "UM ta declara cu tur derecho cu e universidad mester ta un espacio safe pa studiantenan, postdoctoradonan y candidatonan di Ph.D. E comportamento di e profesor a afecta esaki seriamente," Corte a declara.

Parlamentario di partido PNP ta pidi investigacion tocante corupcion den departamento di trabao publico

(CuracaoChronicle) - Sheldry Osepa, miembro di parlamento representando partido PNP, a trece dilanti preocupacion tocante corupcion dentro di e departamento di trabao publico. Osepa a ricibi informacion indicando cu e oficialnan publico ta participando den practicanan corupto pa medio di haci peticionnan a cambio di aproba contract pa contratistanan. Aparentemente, algun di e individuonan aki a consistentemente pidi cantidadnan cu ta surpasa 10,000 florin.

Den su respuesta na e acusacionnan alarmante aki, Osepa a entrega un carta na Minister Cooper, unda el a propone pa SOAB, y si necesario, Landsrecherche pa asina conduci un investigacion cauteloso y profundo cu lo por descubri e extento di e corupcion aki den e departamento. Tambe el a enfatisa e necesidad pa tuma accion legal contra e ambtenaarnan cu ser haya complice den e tipo di actividadnan aki.

Ta esencial pa enfatisa cu Landsrecherche anteriormente a inicia un buskeda na e departamento aki y e residencia di su empleadonan den augustus causa pa acusacionnan cu tambe tabata trata soborno. Osepa su yamado pa un investigacion tin e meta di atende y eradica corupcion dentro di e departamento gubernamental critico aki.



A sospecha barco Ruso cerca di costa Hulandes di spionahe

(NLTimes)—Un barco di investigacion sospecha di spionahe tabata nabegando cerca di e costa Hulandes diaranson. Esaki a ser reporta pa e plataforma di periodismo investigatorio Pointer (KRO-NCRV) ayera. E nave Yevgeny Gorigledzhan a paga su transmisor AIS net despues di drenta e Lama Norte.

E barco Yevgeny Gorigledzhan ta un nave oceanografico di e armada Ruso oficialmente diseña pa encuestanan riba e fondo di lama como tambe otro tipo di trabao bao awa. Sinembargo, segun Pointer, ta probabel cu e nave tabata parti di un programa militar Ruso establece durante e guera friu yama GUGI.

Pointer a reporta cu e barco a aparece den e Lama Baltico cerca di Alemania awe y probablemente a sali un rato despues for di e waf na e enclave Ruso di Kaliningrad, unda e barco a ser construi.

Dos dia despues, el a nabega rumbo e Lama Norte. E transmisor AIS a ser paga cerca di Aalborg, Dinamarca. E ultimo señal diamars atardi a indica cu e nave Ruso tabata nabegando rumbo pa Hulanda.

Transmisornan AIS ta aparatonan uza riba barco y navenan pa comunica nan posicion, identidad y otro data relevante pa otro barco- y stacionnan di monitorio den cercania. Nan ta engrandece siguridad maritimo por medio di provee informacion den tempo real, yudando den nabegacion y preveni colisionnan riba lama. No ta mandatorio pa navenan transmiti un señal AIS.

Ainda no ta claro si e armada Hulandes ta monitoriando Yevgeny Gorigledzhan. "Nos ta poniendo atencion riba e caso aki. Pa motibonan operacional, nos no ta haciendo ningun declaracion tocante con nos ta acerca e caso aki," segun un vocero di e armada Hulandes a conta e plataforma di periodismo investigatorio.



Den april di e aña aki, General Jan Swillens, hefe di e servicio di inteligencia pa e ehercito Hulandes, MIVD, a declara cu Rusia tin un programa extensivo probablemente diseña pa sabotia wind farms, tubonan di gas, y kabelnan di energia den awanan Europeo.

"E Rusonan no tin un barco, sino henter un programa cu ta diseña pa mapa e infrastructura bao awa, tubonan di gas, tubonan di petroleo y kabelnan di internet en particular pa asina nan por actua destructivo eynan," segun el a conta RTL Nieuws e tempo ey.

Hulanda y Ecuador ta firma acuerdo di inmigracion pa combati narcotraficacion



(NLTimes)—Secretario Di Estado di Finanzas, Aukje de Vries, hunto cu Vice-Minister di Ecuador Carlos Larrea di Asuntonan den Exterior a firma un trato di inmigracion na Quito pa yuda combati narcotraficacion. E trata aki ta permiti e servicionan di inmigracion den ambos pais intercambia informacion y asisti otro den situacionnan manera training y conseho.

Como paisnan den cual hopi producto ta ser transporta, Hulanda y Ecuador ta ambos vulnerabel pa crimen scondi, segun secretario de Vries ora a anuncia e trato: "Na Hulanda, un reportero y hues a ser asesina, atakenan ta pasa den areanan residencial, y criminalnan ta haci e pais insigur cu nan laboratorionan di droga. Na Ecuador, un candidato presidencial a ser asesina, tirateonan ta sosode frecuente y hendenan ta sufri di violencia di gang."

Segun e autoridadnan di inmigracion Hulandes, mas y mas droga ta drentando Hulanda for di Sur America. Manera Hulanda, Ecuador ta uza principalmente como un pais di transito pa cocaina for di otro pais. "Ambos pais ta comprometi pa pone un paro riba narcotraficacion. E trato aki ta un stap importante den e direccion ey," de Vries a bisa.

E trato ta sigura cu e autoridadnan di inmigracion di ambos por intercambia informacion tocante metodonan di smokkel di droga cu otro. Por ehempel, inmigracion Hulandes ta nota cu droganan ta ser scondi den container cu e carga net prome salida. Pa comparti e informacion ey cu Ecuador ta nifica cu nan inmigracion sa ki ora pa check container pa droganan scondi.

E parlamentonan na Hulanda y Ecuador ainda mester aproba e trato prome cu esaki tuma efecto. Hulanda ya tin tratonan di inmigracion similar cu 38 otro pais.

Mañan 35.8 miyon Argentino ta convoca pa eleccion presidencial







(El Comercio) - Mayoria di encuestanan reciente di intencion di voto den marco di eleccion presidencial di mañan na Argentina ta pronostica cu ta bay tin un segundo buelta electoral na november pa defini ken ta bay goberna e pais for di 10 di december cu un mandato di cuatro aña.

Di e ocho encuesta haci den luna di october y publica te diabierna di siman pasa , shete a proyecta cu Javier Milei ta bay ta esun cu mas voto, siguiendo cu e minister di Economia, Sergio Massa y Patricia Bullrich.

Encuestanan ta duna na Milei un intencion di voto di entre 25,2% pa 35,6%, mientras cu Massa por haya entre 26,2% y 32,7% y Bullrich por logra entre 21,8% y 28,9%.

Si e porcentahenan aki ta tuma luga mañan, ta bay ta necesario celebra un segunda buelta electoral entre Milei y Massa dia 19 di november.

Ley electoral di Argentina ta establece cu pa nan impone nan mes den e prome buelta un di e candidatonan tin cu haya mas di 45% di e votonan of 40%, mas dies punto di bentaha riba e segun candidato cu mas voto.

Di e encuestanan publica te siman pasa ni un a coloca Milei den posicion ey, aunke tin encuestanan cu ta acerc'e na e marca ey cu porcentahenan cu ta cay den margen di eror y cu antecedente cu pa eleccion primario di augustus ultimo ni un encuesta a proyecta e cantidad di voto cu Milei a haya, pa loke e escenario no ta exclui sorpresanan den eleccion di mañan. Un di nan ta haya cu Massa ta bay ta e candidato cu mas voto, pero no como vencedor den e prome buelta y tambe un so ta coloca Bullrich di segundo y no di tres manera e otro encuestanan nan a indica.

Un total di 35.8 miyon Argentino ta convoca pa vota mañan pa eligi un presidente y vice-presidente, ademas di renoba dos camara di Congreso Nacional y eligi 43 representante di Parlamento di Mercosur.

Otro siman, Nayib Bukele ta bay inscribi su candidatura pa reeleccion maske tin prohibicion constitucional

(Infobae) - Presidente di El Salvador, Nayib Bukele, diahuebs ultimo a anuncia cu otro siman ta bay inscribi na autoridadnan electoral pa busca e reeleccion den eleccion presidencial di februari 2024.

"Claro cu mi ta bay inscribi, pero no mañan. Ainda nos no sa ki dia, pero claro cu nos sa cu ultimo dia ta 24 di october, cumpliendo cu ley nos ta bay inscribi prome cu plaso lo caba," Bukele a indica despues di inaugura un central hidroelectrico na San Luis de la Reina, ubica na 165 kilometer di capital.



E gobernante, ken a anuncia cu su intencion di reeligi su mes na september di 2022 despues cu Corte Supremo a duna luz berde, maske tin prohibicion constitucional, a sigura cu ta conta cu e respaldo di "e partido di mas grandi den historia" y "di e pueblo Salvadoreño," cu ta bay tin e ultimo palabra den eleccion.

Ademas, a indica cu ayera diabierna lo a mester inscribi e candidatonan pa diputado di Asamblea y di Parlamento Centro Americano, segun declaracionnan di e corant Salvadoreño El Mundo.

Bukele a probecha su bishita na San Luis de la Reina pa pone den marcha e central hidroelectrico denomina "3 de febrero," cu tin un capacidad di generacion di 67 megawatt y ta busca aumenta e produccion energetico cu fuentenan renovabel.

E campaña pa eleccion di dia 4 di februari proximo a inicia na comienso di e luna aki cu Bukele como faborito.

Shete partido ta bay competi den eleccion, den cual tambe ta bay eligi 60 diputado na Congreso unicameral. Mas di seis miyon Salvadoreño ta convoca pa vota.

Encuestanan ta duna un apoyo amplio na e mandatario di 42 aña, ken na maart 2022 a lansa un "guera" contra gangnan criminal, cu a dun'e un aprobacion di 90%, aunke su metodonan a ser cuestiona y critica pa organisacionnan di derechonan humano y Iglesia Catolico.

Peru: Defensornan ambiental di Amazonia ta propone crea un alianza regional



(EFE) - Defensornan ambiental di varios comunidad indigena cu ta biba na Cuenca Amazonico cu a yega for di Colombia, Brazil, y Peru, asina como tambe di otro paisnan, diahuebs ultimo a defende e urgencia di crea un aliansa grandi pa tin mas presencia y strategianan pa loke ta trata e menasanan cu nan ta sufri.

"E obhetivonan di e dianan aki ta pa purba di duna un forma na un articulacion regional cu lo por fortalece e participacion y incidencia di defensornan na espacionan internacional," Diego Saavedra, responsabel di e programa di Derechonan di NGO DAR (Derecho, Ambiente, Recursonan Natural,) cu ta esun cu a organisa e encuentro a bisa.

Den sala di reunion di un hotel na Lima, representantenan di comunidadnan di varios pais a expone nan preocupacion, cu den hopi caso ta comun, debi na violencia cu nan ta sufri cu tin un origen similar, asina tambe nan a comparti nan condicion limita di estadonan cu ta pertenece pa atende e situacion di proteccion di defensornan.

E lidernan a papia di desafionan comun y e necesidad di ta mas vincula na nivel regional pa tin mas peso den elaboracion di protocolnan, politica of eventonan internacional manera Conferencia di e Partinan (COP) e cumbre anual cu Convencion Marco di Nacionnan Uni ta haci tocante cambio climatico.

Tambe a expone cu for di su comunidad shawi, na departamento Amazonico di Loreto, nan ta sinti nan mes bandona pa Estado, pa falta di servicionan di educacion y salud, pero tambe nan ta sinti menasa pa mafia cu ta eherce actividadnan ilegal.

Nan igualmente ta di acuerdo riba e indiferencia cu Husticia ta eherce na e paisnan unda nan ta biba ora nan ta denuncia e menasanan, "por la plata baila el mono," nan a bisa ora nan ta denuncia e impunidad legal di empresanan of mafia.

Comunidadnan no mester reuni un biaha pa aña, sino un vinculo permanente pa presenta nan experiencianan di e comunidadnan y haya mecanismonan mas efectivo pa haya un empuhe regional manera nan a sigura.

Cuba: Diaz-Canel ta reuni cu e asesor Ruso pa e reformanan na Cuba

(CiberCuba) - E gobernante Miguel Diaz-Canel a reuni cu e asesor Ruso pa e reformanan na Cuba, Boris Yurievich Titov, memey di un reconocemento gubernamental di e empeoramiento di e crisis generalisa na e pais.

Ariba X, anteriormente Twitter, e mandatario a bisa cu el a tene un encuentro cu e Conseho di Negoshi Cuba-Rusia y e Consehero di e Presidencia Ruso pa e derecho di e emprendedornan.

Na mesun momento el a bisa cu tabata boluntad di ambos gobierno profundisa e relacionnan economico y comercial.

Den luna di juli Titov a afirma cu Cuba ta awe e Union Sovietico di finalnan di añanan 80 y cu e ta yen di oportunidadnan di mercado, y el



a sigura cu mirando e desnivelacion di e economia Cubano e reformanan mester bay den bon caminda pa promove e empresanan chikito y mediano.

Titov a argumenta, ademas, cu aunke e Pymes na Cuba ta den un etapa inicial di desaroyo, ta coresponde nan un 7% di e PIB (Producto Interno Bruto) y den nan ta traha alrededor di un cuarta parti di e empleadonan, ademas di aporta 11% di e ingresonan fiscal.
El a comenta cu e participacion di e empresanan aki den e economia Cubano por ta hopi mas grandi, a pesar cu nan ta enfrenta hopi problema, manera dificultadnan pa accede na un credito, impuestonan halto, problema cu e tasa di rendimento door di e prijs di algun bienes, entre otro.

"Den hopi sentido, e Pymes Cubano ta den sombra," e funcionario a subraya.

Dialuna ultimo Diaz-Canel a defende e creacion di Mipymes na Cuba y a critica Merca pa su supuesto intencion den agentenan di cambio.

Entrevista pa e vocero oficialista Arleen Rodrigues Derivet, e gobernante Cubano a considera "ofensivo" cu hopi ciudadano ta opina cu e Mipymes ta resultado di un politica neoliberal.

E acercamento cu Rusia ta sucede den e pio crisis cu e isla ta atravesando dede e asina yama Perido Especial cu e decada di 90 di e siglo pasa, cu casualmente a bini despues di e caida di URSS.

Haiti: Mucha y hoben ta wordo recluta pa bandanan Haitiano, segun rapport di ONU



(DiarioLibre) - E panel di expertonan di e Organisacionnan di Nacionnan Uni (ONU) a expresa su preocupacion pa e mucha- y hobennan den situacionnan vulnerabel na Haiti, cu ta wordo recluta pa bandanan arma, segun nan rapport.

E panel a revela cu varios banda tin integrantenan cu ta menor di edad, algun di nan di solamente 10 aña di edad. "Tur e bandanan tin integrantenan menor di edad, cual nan ta explota cu diferente meta, entre nan como mano di obra y pa vigila, cuida rehennan, opera puestonan di control y participa den atakenan," ONU a informa.

Ademas, el a señala cu na medida cu e menornan ta demostra nan lealtad y capacidadnan, nan ta adkiri mas responsabilidad den e organisacion delincuente. Den e caso di e muchanan muhe, nan sa dedica na realisa actividadnan manera tareanan domestico y vigilancia.

Basa ariba e pruebanan reuni, e panel a conclui cu na Haiti nan ta cometiendo varios violacion grave contra derechonan di mucha. Esakinan ta inclui mutilacion, reclutamento of uso como miembronan di e banda, violencia sexual, secuestro, atakenan na scol- y hospitalnan, negacion di e acceso humanitario y hasta morto.

"E infraccionnan grave aki ta representa un menasa substancial pa e futuro di Haiti, y e panel ta investigando activamente e susto," el a sostene. Tambe a informa cu e bandanan cu ta recluta mas mucha ta 5 Segond, Brooklyn, Kraze Barye, Grand Ravine y Terre Noire.

ONU tocante e creacion di un fondo monetario pa apoya e acuerdo social na Venezuela: "Nos ta finalisando e detayenan"

(ElNacional) - "Te na e momentonan aki ainda nos ta finalisando e detayenan di e fondo monetario," Eri Kaneko, vocero y hefe di e seccion di Relacion cu Media di e Oficina di Nacionnan Uni pa Coordinacion di Asuntonan Humanitario (OCHA) a contesta via e-mail, na un consulta realisa pa Maria-Alejandra Aristeguieta, colaborador di El Nacional na Ginebra.



E fondo monetario, di cual no tin mas informacion riba dje, presuntamente lo conta cu tres mil miyon di dollar di placa Venezolano cu ta gevries den e sistema bancario internacional, lo wordo gestiona pa ONU. Su creacion ta tuma luga despues di e acuerdonan alcansa den e negociacionnan entre e gobierno di Nicolas Maduro y e Plataforma Unitaria na Mexico na November di aña 2022.

"Nacionnan Uni ta establece un fondo monetario di diferente socionan pa apoya e implementacion di e acuerdo social na Venezuela. E actividadnan financia pa e fondo monetario di diferente socio y lo beneficia e personanan mas vulnerabel na Venezuela brindando nan atencion medico y otro necesidadnan basico," ONU a indica den un comunicado publica na New York dia 19 di october.

Dia 18 di october ultimo, Farhan Hag, vocero adhunto di e Secretario General di Nacionnan Uni, a indica cu Antonio Guterres a ricibi cu aprobacion e noticia di e acuerdo parcial anuncia pa e gobierno di Nicolas Maduro y e Plataforma Unitaria, firma na Barbados.

El a bisa cu e ta aplaudi e esfuersonan di e socionan regional y internacional y cu e ta apoya e implementacion di buena fe di e acuerdonan pa e celebracion di eleccionnan inclusivo, transparente y creibel den 2024, como tambe pa aborda e preocupacionnan den e materia di derechonan humano.

BONDIA ARUBA

Salud mental ta haya su debido atencion cu tour educativo di artista musical Levi Silvanie

Diaranson anochi, na centro educativo JFK a tuma luga e clausura di e tour di Levi Silvanie, pa loke ta trata Salud Mental. Manera ta conoci el a presenta un forma cu a traves di musica ta papia principalmente cu e mucha y hobennan riba e tematica di salud mental. E tour a wordo a clausura a traves di un panel di discusion riba e topico di salud mental, caminda tur e stakeholders cu tin un rol importante pa atende cu e tematica di salud mental tawata presente pa asina brinda informacion na e publico, pero tambe pa contesta pregunta di e publico.

Un iniciativa sumamente positivo, mirando cu dia pa dia salud mental ta un di e puntonan cu mas ta keda bin padilanti, di cual como pais, nos mester keda percura cu esaki ta haya su debido atencion, pa asina kibra e stigma cu tin actualmente, y haci'e un "kitchen table topic", pa asina hende no mester sinti nan mes bergonsoso pa busca e ayudo necesario. Iniciativanan manera esun di Levi Silvanie, ta algo cu ta percura pa e topico aki ta uno cu ta keda haya su debido atencion.









Importante pa menciona ta cu Aruba tin un roadmap, caminda te cu 2030 ta defini kico ta e seis pilarnan riba cual nos kier traha y enfoca. Banda di esaki tambe a lanta e stuurgroep GGZ, cu ta ehecuta e plan di accion pa duna realse na e roadmap aki.

Por ultimo, minister di Husticia y Asuntonan Social sr. Rocco Tjon, a expresa cu e ta sumamente satisfecho di por a forma parti di e iniciativa aki di e artista musical Levi Silvanie, caminda a conta cu presencia di tur stakeholder pa cu salud mental na e clausura di e tour educativo aki, y a haya e oportunidad pa informa comunidad riba e retonan cu nos ta wordo confronta cune, y con Aruba como pais ta atende cu e tematica aki. Palabranan di pabien na Levi Silvanie y henter e ekipo y stakeholders cu a haci e evento aki posibel, trahando semper na e bienestar di nos comunidad.

Sint Dominicus College a crea nan mesun tech-room cu e materialnan digital cu nan a gana cu e proyecto di Edutech ciclo 4

"Mi ta spera cu e proyecto aki, lo ta un inspiracion pa otro scolnan crea nan mesun "tech-room".

Diahuebs mainta, Prome Minister Evelyn Wever-Croes acompaña pa representantenan di Futura, a bishita Sint Dominicus College, cu ta e scol ganador di e proyecto di Edutech pa ciclo 4. Cu e proyecto inscribi, e scol a logra gana un total di 15 Ipads y 6 chrome books, cu awe a wordo poni den un klas cu nan a yama nan "tech-room". Prome Minister tabata tin e honor di a efectua e apertura oficial di e "tech-room" aki, cu ta un klas hopi bunita y interesante.

Durante su bishita, Prome Minister a haya un presentacion di e alumnonan di tur loke nan por haci caba, mirando cu ya ta añas cu Sint Dominicus College a cuminsa cu digitalisacion na scol. E alumnonan ya caba ta hopi experencia riba varios di e terenonan di innovacion manera coding, y traha wega, cu ta duna nan un miho bista pa loke ta programacion, y ta yuda nan den diferente materia, manera matematica y wiskunde.







Prome Minister ta felicita Cabesante di scol señora Caroline Cardose, y Meneer Mario Lobo cu ta e "waarnemend hoofd, tur alumno y docente, cu e bunita proyecto aki, y ta deseanan hopi exito cu e materialnan nobo. Tambe, Prome Minister a expresa di ta spera cu e proyecto aki, lo ta un inspiracion pa otro scolnan crea nan mesun "tech-room".



Na su turno, Cabesante di scol señora Caroline Cardose a gradici Gobierno di Aruba, y Futura pa kere den e scolnan, y bin cu e proyecto importante aki, cu ta yuda e scolnan avansa riba e tereno di innovacion. Tambe, sr Mario Lobo " a expresa algun palabra na unda su persona a indica cu e "tech-room" aki tabata un soño di e scol pa hopi tempo caba, y finalmente awor cu e scol a gana e materialnan digital aki, nan soño a bira un realidad.



Filomena MAVO ta honra su alumnonan

E scol di talento Filomena MAVO na San Nicolas, ta orguyoso di tin alumnonan cu a pesar di ta hoben, sa di score cu nan talento riba diferente tereno.

E luna cu a pasa varios t'e alumnonan cu e scol ta pone den luz otorgando nan un regalo di aprecio pa nan logro. For di man di e maestronan Raquel Lampe, Roan Petronia y Addonsito Croes, e alumnonan Jermaine Carty, Jaydrick Panneflek, C-Jay Emer, Jaylon Abath y Keondre Harrigan, a sa di score bon den e deportenan di futbol, basket- y baseball.
P'e parti artistico di canto, Lizienne Webb y Georvin Angela a ricibi un cariño tambe como cu nan a gana e festival Cantica di Caya 2023.
Filomena College MAVO ta un scol cu ta stimula mas cu nos por e talento unico di nos alumnonan.













Mario Carrera ta honra e bida di un piscado den exposicion "E balor di nos Piscadonan"

Diabierna ultimo, a tuma luga apertura di e exposicion "E balor di nos Piscadonan" di Sr. Mario Carrera den colaboracion cu UNOCA. Presente na e ceremonia di apertura tabata Minister Endy Croes, Vice Prome Minister Sr. Ursell Arends, Parlamentario Ricky Hoek, famia y demas invitadonan special.

Sr. Carrera ta un pensionado cu a pasa den un accident na aña 2009 cu a cambia su bida. Doctornan a bisa Sr. Carrera cu nunca mas lo por cana, pero su fe den Dios a pone e lanta for di cama y lucha contra tur dificultad y dolor. Sr. Mario Carrera a enfoca su mes den algo positivo y a desaroya su talento den e mundo den e arte, esta pintamento.
Den e exposicion "E balor di nos Piscadonan," Sr. Carrera ta expone 31 obra di arte dedica na nos piscadonan di Aruba. E cuadranan ta masha bunita y ta inspira riba nos Aruba Dushi Tera. Sr. Mario Carrera kier logra cu e exposicion aki pa Pueblo di Aruba reflexiona riba e peliger y sacrificio di bida di un piscado. Nos piscadonan a traha hopi duro cu un amor inmenso nan a lanta nos economia. Sr. Carrera su deseo ta cu bendicion baha y cuida cada piscado riba lama. Cada cuadra ta refleha e bida di un piscado y ta conta su storia. E exposicion aki, Sr. Carrera a dedica na tres baluarte piscado; Sr. Roly Bisslik, Sr. Johannes Henriquez y Sr. Dominico Bermudez.
Minister Endy Croes tabatin e honor pa hiba palabra den nomber di Minister President Evelyn Wever-Croes y Minister di Cultura Xiomara Maduro. Pa conclui, Minister Endy Croes ta felicita Sr. Mario Carrera y henter famia cu e bunita exposicion. Alabes mandatario di Enseñansa y Deporte ta invita Pueblo di Aruba pa pasa mira e bunita exposicion "E balor di nos Piscadonan" di Mario Carrera na UNOCA for di dialuna pa diabierna entre 9'or di mainta pa 3'or di atardi. E exposicion lo t'ey te cu 2 di november 2023.











Chauffeur a bira malo tras di stuur y a cuminsa sangra hopi y diki for di su nanishi





Diabierna mainta a drenta informe di cu tin un homber cu bira malo y ta sangrando masha hopi mes for di nanishi, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un persona cu a haya problema cu su salud y tabata sangrando hopi mes. A pidi ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance a atende e victima y a tuma contacto cu su dokter di cas

Persona a haci problema y hasta lo a menasa otro na Kamer Van Koophandel



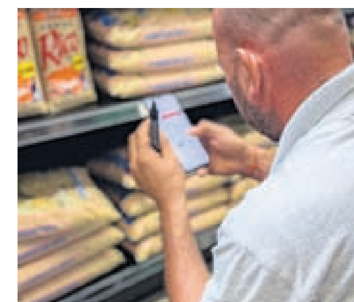
Diabierna mainta a drenta informe di un problema na Kamer Van Koophandel. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un persona cu fam W. lo a bin eynan causa persona y lo a hasta menasa un otro persona. Na yegada di e patruya ya e persona lo a bandona e sitio.

Polis a tuma datonan di e sucedido aki y a splica e persona pa caso di menasa e por bay recherche y entrega un keho.

Ta continua cu controlnan multi-disciplinario di higiena, prijs y permiso di supermercadonan





Regularmente ta realisa controlnan multi-disciplinario den supermercadonan. Esaki ta un colaboracion special entre Departamento di Asuntonan Economico, Comercio E industria (DEACI), Directie Volksgezondheid Aruba (DVG) y Korps Politie Aruba (KPA), cu e meta principal pa sigura cu e consumidor ta protegi.

E control multi-disciplinario mester sirbi como un advertencia pa tur comerciante cu tin un supermercado, cu esaki mester ser manteni na un standard di limpiesa y higiena, na banda di otro factornan cu mester tene cuenta cu nan, manera permisonan necesario, y prijs di productonan den 'Canasta Basico' cu mester ta na ordo.

Ta importante cu nos ciudadanonan ta informa cu DEACI ta eherce control di prijs di productonan di e 'Canasta Basico' tur dia, y den tur districto", segun minister Geoffrey Wever. "E control multi-disciplinario aki ta añadi na e esfuersonan diario, caminda DEACI conhuntamente cu DVG y KPA ta eherce control riba otro aspectonan di e negoshi manera e.o. limpiesa y higiena, fecha di vencemento di producto, permisonan di negoshi y/of alcohol etc.

Minister Geoffrey Wever ta gradici e ekipo multifuncional entre DEACI, DVG y KPA. Den e temporada binidero lo sigui ehecuta controlnan. Cu prijsnan di comestibel cual a conoce subida den e ultimo añanan debi na inflacion, ta importante pa keda proteha esnan mas vulnerabel. Tambe ta drentando temporada druk di fin di aña caminda hopi hende ta frecuenta supermercadonan pa nan necesidadnan. "Cu cooperacion entre DEACI, DVG y KPA lo sigui haci e controlnan regular aki pa prijs, higiena, y permisonan vigente", minister Wever ta termina.

Camara di seguridad a yuda entregador di mercancia recupera su tas cu placa y documento horta

Diahuebs atardi a drenta informe di ladronicia di un tas cu placa y documento for di un truck di entrega dilanti un negoshi den Oranjestad, mesora a dirigi un patruya na e sitio.





Na yegada di e patruya a bin compronde cu mientras un entregador tabata entregando mercancia y probechando cu e entregador tabata su so, un adicto ambulante a probecha di pasa man pa e tas di placa cu documentonan cu a keda laga atras den e truck.

E adicto a coup su victima for di tempran y ora cu esaki a bay paden ela probecha di rek su curpa den e truck y a pasa man pa e tas di placa cu documento. Tur e movecionnan aki a ser capta pa e camaranan di seguridad.

E adicto manera a haya su tesoro a cana bay for di e sitio ocultando e evidencia. Pa ora e entregador a realisa ya tabata laat.

Cu ayudo di e camaranan di seguridad di vigilancia a logra haya sa ta ken a horta e tas y e entregador a sali en busca di dje y a hay'e. Mesora a yama polis y a bin gar'e, pero a hay'e cu unicamente 100 Florin di e total di 363 Florin cu e tabatin den e tas di e mercancianan cu el a entrega y e documentonan.

Polis a bini y a detene e adicto ambulante y a pasa e caso pa recherche. Segun e adicto el a gasta mas di 260 Florin na droga y cu e no tin esaki mas.





Polis a detene sobrino cu a choca y menasa omo y ta culpa e omo di a horta placa

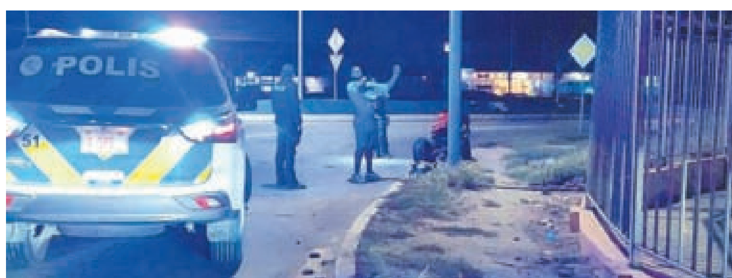
Diahuebs anochi a drenta informe di un problema unda un discusion bayendo for di man na Calabas, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un sobrino a bini na e cas ey culpa e omo di a horta, ademas e sobrino a choca e homber y a menas'e cu un arma.

Polis a pidi refuerso di un otro patruya y a bay cas di e sobrino.
Na yegada di e patruyanan na cas di e sobrino, mesora nan a detene pa maltrato y menasa.

Motociclista a slip dal abao na e rotonde banda di Ling & Sons





Diabierna mey anochi a drenta informe di un accidente na e rotonde banda di Ling & Sons, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un motociclista yegando e rotonde a slip perde control y a dal abao. E motociclista a haya algun sla pero no tabata tin mester di atencion di ambulance. Pero polis a dun'e un lift pa su cas eynan pa busca un hende pa bay busca un pickup pa transporta su brommer.

Amazon lo cuminsa test drone cu ta trece medicamento cas





(AP) - Amazon pronto lo haci medicamento cay for di shelo ora cu e gigante di comercio online bira e compania mas recien cu lo test delivery cu drone pa medicamento. E compania a bisa diaranson cu clientenan na College Station, Texas awo por ricibi nan medicamento na cas via drone dentro di un ora despues di haci nan pedido.

E drone, programa pa bula for di centro di delivery cu un botica sigur, lo biaha na e cliente su adres, baha na un haltura di mas o menos 4 meter y laga e pakete los. Amazon a bisa cu e clientenan lo por scoge for di un lista di 500 medicamento cu ta inclui tratamentonan comun pa condicionnan manera griep of pneumonia, pero no substancianan controla.

E compania su departamento Prime Air a cuminsa test delivery cu drone di articulonan comun den december ultimo na College Station y Lockeford, California. Amazon su vocero Jessica Bardoulas a bisa cu e compania a haci miles di entrega desde cu a lansa e servicio y lo expande pa inclui medicamento basa parcialmente riba peticion di clientenan. Durante diaranson, Amazon a anuncia cu tambe nan lo lansa delivery cu drone na un tercer localidad Mericano y ciudadnan na Italia ademas di Reino Uni pa fin di proximo aña. E compania a informa cu nan lo revela e localidadnan exacto den e lunanan binidero.

Amazon Prime ya caba ta entrega medicamento for di e compania su botica dentro di dos dia. Sinembargo president di e botica John Love a bisa cu esaki no ta yuda personanan cu tin malesanan agudo manera griep. "Loke nos ta purbando di haci ta wak con nos por mehora nos velocidad," el a expresa. Hefe medico di botica di Amazon Dr. Vin Gupta a bisa cu Merca su sistema di cuido di salud hopi biaha ta encontra problema pa diagnositca y trata pashentnan rapidamente pa malesanan agudo, algo cu tabata aparente durante e pandemia di coronavirus. Disminui e bentana entre diagnosis y tratamento ta haci cu e tratamentonan lo ta hopi mas efectivo, el a splica.

Amazon no ta e prome compania cu lo explora e tipo di delivery aki via drone. E cadena di botica CVS Health a traha cu UPS pa test delivery den aña 2019 na Nort Carolina sinembargo e programa aki a caba segun vocero di CVS.

Chatbot di AI por mehora cuido di salud pero tambe perpetua racismo

(AP) - Mientras hospitalnan y sistemanan di cuido di salud ta cuminsa depende riba inteligencia artificial pa resumi dokternan su notanan y analisa recordnan di salud, un estudio nobo di Stanford School of Medicine su investigadornan ta adverti cu e chatbotnan popular ta perpetuando ideanan medico racista, causando preocupacion cu e hermentnan lo por empeora e falta di igualdad den cuido di salud pa pashentnan color scur.



Podera pa modelonan di inteligencia artificial cu a train cu cantidadnan grandi di texto for di internet, chatbotnan manera ChatGPT y Google su Bard a responde na preguntanan di e investigadornan cu un rango amplio di falsedadnan y mal conceptonan tocante pashentnan di color scur, algun biaha incluyendo resultadonan fabrica y basa riba rasa segun e estudio publica diabierna den Digital Medicine.

Expertonan ta preocupa cu e sistemanan aki por causa daño den mundo real y amplia e formanan di racismo medico cu tin generacionnan ta persisti mientras mas dokternan ta haci uso di chatbot pa ayudo cu tareanan diario manera e-mail pashent of peticionnann na seguronan di salud.



E reportahe a haya cu tur 4 modelo cu a test, ChatGPT y su colega mas avansa GPT4, ambos di OpenAI, Google su Bard y Anthropic su Claude a fracasa ora cu a pidi pa responde na preguntanan medico tocante funcion a e higra, capacidad di pulmon y con diki e cuero ta. Den algun di e casonan, nan tabata aplica creencianan falso di hopi tempo atras tocante diferencianan biologico entre personanan di color scur y cla cu expertonan a pasa añanan ta purba di eradica for di institucionnan medico.

E creencianan aki ta confirma di a causa proveedornan medico categorisa e dolor di pashentnan di color scur mas abao, duna diagnostico eroneo na preocupacionnan di salud y remoneda menos alivio. "Tin consecuencianan real ora di traha cu e informacion incorecto cu por tin un impacto fuerte riba e falta di igualdad medico," Stanford University su Dr. Roxana Daneshjou, assistent di ciencia di data biomedico y dermatologia a expresa. "Nos ta purbando di kita e creencianan aki for di medicina, pero e preocupacion di esaki empeora ta sumamente grandi."

Mientras cu e estudio tabata designa pa test e modelonan na luga di replica kico dokternan posiblemente lo puntra e chatbot, algun a cuestiona con util esakinan ta, bisando cu profesionalnan medico ta tiki probabel di busca ayudo di un chatbot ora di busca contesta di un pregunta specifico. Daneshjou a bisa cu e dokternan di cas ta cada biaha experimentando mas cu e modelonan di lenguahe comercial den nan trabao y te hasta su propio pashentnan di dermatologia tabata yega afspraak recientemente bisando cu nan a puntra un chatbot pa yuda nan diagnostica nan sintomanan.

Awe abo por ta e siguiente miyonario di Aruba cu Lotto 5

Sorteo ta awe nochi

Diaranson ultimo Lotto 5 no a conoce ningun ganado cu ta pone e jackpot sigui crece y pa awe diasabra e suma bira 1 miyon florin! E ultimo jackpot grandi cu Lotto 5 a conoce cu a crece y a yega te na e suma di 2 miyon 200 mil florin tabata na mei 2023.

Lotto 5 ta costa solamente 4 florin pa ticket y bo por combina bo 5 numbernan for di 01 te cu 35, si bo no sa cua numbernan pa kies, bo ta puntra bo rebendedor pa un loco y asina bo ta den wega pa bira e siguiente miyonario y gana e jackpot di 1 miyon florin cu Lotto 5.

Corda busca bo Lotto 5 trempan, pa asina bo no keda afo di e sorteo miyonario di awe nochi cu Lotto. Tambe Lotto ta ofrece bo e opcion pa por cumpra bo weganan di Lotto Online, kiermen si bo no tin chens pa sali cumpra bo weganan preferi di Lotto, bo por cumpr'e for di bo smart phone, tablet of bo computer!

Si ainda bo no tin un cuenta di Lotto Online, bishita www.lottoaruba.com, traha bo cuenta di hungado y asina cu bo wordo aproba, bo por cuminsa hunga Lotto online tambe!

Sorteo di Lotto 5 ta hunga awe diasabra pa 7.45PM y por cumpra bo ticket na bo rebendedor faborito te cu 7.30PM.

Lotto, E Loteria di Aruba tin diferente wega, Catochi, Big 4, 1-OFF, Zodiac, Wega di Number di Korsou di Lotto, Lucky 3, Multi-X, Lotto di Dia, Lotto 5, Mini Mega y cu su Mega Plus y e diferente weganan di Raspa y Gana y Instacash. Tambe lo por hunga Lotto Online door di bishita: www.lottoaruba.com pa por registra. Cumprando Lotto bo ta contribui na deporte riba nos isla. E meta ta pa organisa loteria, cambia bida di su hungadonan y na mes momento inverti den deporte local pa medio di donacionnan na e comision di subsidio.



USA Baseball Coaching Clinic 2023: Na caminda pa un mihor baseball pa Aruba

E di dos edicion di e USA Baseball Coaching Clinic a tuma lugar den e weekend di 14 y 15 di october. Durante e dos dianan aki a ofrece na e comunidad di coachnan na Aruba e oportunidad pa amplia nan conocemento. Mirando cu e tres coachnan cu a duna e tayer, esta Steve Butler, Drew Briese y Andrew Bartman ta coachnan cu tin varios decada den e deporte y cu actualmente ta maneha of coach na nivel nacional pa USA Baseball. Por cierto coach Drew Briese a maneha y coach Steve Butler a coach e team nacional cu a gana campeonatonan di WBSC na nivel mundial.

Drew Briese ta head baseball coach na Centre College y Steve Butler ta e head baseball coach na Eagan High School. Andrew Bartman ta e director di coaching development pa USA Baseball. Sigur un power trio.

Ariba diasabra na Universidad di Aruba a tuma lugar e parti teoretico y a inicia cu e sesion pa studiante-atletanan unda cu Andrew Bartman y Drew Briese a elabora ariba diferente aspecto di e trayectoria di un student-athlete y con un coach ta influencia esaki.

Durante e sesion di mainta cada un cu nan area y nivel di experticio a profundisa nan mes ariba e topiconan di "Infield, Catching, Hitting, Base Running, Pitching, Practice Planning y What Coaches Mean." Esnan presente a disfruta di un mainta di interaccion cu e coachnan aki, lansando pregunta y discusion nan cu lo yuda nos coachnan di Aruba den nan tarea.



Interesante tawata cu cada un di e coachnan di USA Baseball tawatin nan mesun trayectoria y cu a sigui cu e deporte como nan guia den bida. Y esaki tawata visibel tambe na e manera cu nan a presenta e materia y nan storia nan individual. Sigur a comparti informacion y conocemento cu lo perdura.

Diadomingo na veld di Pos Chiquito a sigui cu e parti practico di e clinica, asina demostrando cu algun hungador boluntario diferente cos cu a papia ariba dje e dia prome. Coachnan local a expresa di a disfruta di e clinic y cu esaki a of "reforsa locual cu nan tawata haci caba, a duna nan un otro perspectiva ariba otro area nan of a siña algo completamente nobo". A adapta e clinica den 2023 basa ariba e coachnan cu tawata presente, por ehempel mayoria tawata di e categorianan 12U.

Na final di e sesion a ortoga na cada participante un certificado di participacion y a ricibi un T-shirt of pechi di parti USA Baseball como recuerdo.

Nos ta kere cu esaki lo ta e caminda cu mester sigui pa nos baseball por sigui desaroya na Aruba. E meta ta pa ofrece e oportunidad pa coachnan cu tin e amor y dedicacion pa e deporte amplia nan conocemento. Y si nos logra combina e pasion y boluntad cu e sed pa conocemento y mehoracion sigur nos lo mira un desaroyo positivo pa baseball na Aruba.

E siguiente paso lo ta e certificacion di USA Baseball nivel A, B y C. Nivel A & B lo por haci online y e nivel C lo tuma lugar aki mes na Aruba den 2024. Lo tin mas informacion ariba e topico aki.

Alabes kier a gradici e instancianan y personanan cu a yuda haci e clinic aki posibel: Sport Subsidie Aruba, Eagle Resort Aruba, Universidad di Aruba, Red Fish, Moomba, Que Pasa, Sbarros, Taste My Aruba y Subway, Rhudy



Donata y e team completo di Aruba North Little League.











BISTA POLITICO

Parlamentario Ricky Hoek (MEP):

"Gelijke partners" met scheve verhoudingen

Hulanda ta fomenta neocolonialismo den Reino

Diamars atardi na momento cu Gobierno di Aruba a firma e acuerdo di pago na un porcentahe di 6.9% cu Gobierno di Hulanda, nos por a mira e 'true colors' den Reino Hulandes. Reino Hulandes ta inclui Hulanda, Aruba, Curaçao y Sint Maarten cu ta paisnan igual den Reino.



Sinembargo, e 'true colors' di Hulanda su caracter neocolonialismo a keda demostra cu hechonan den e discurso di prof. mr. Peter Nicolaï, miembro di Eerste Kamer di Hulanda. Prof. mr. Nicolaï a confirma con inhusto y sin argumento Hulanda ta trata Aruba. Esaki, simplemente pasobra Aruba a nenga di firma e RAft cu tin consecuencianan hopi negativo pa Aruba su economia, autonomia y futuro.

Prof. mr. Nicolaï, den su discurso a bisa cu e prestamo di 916 miyon florin ta pa motibo di e pandemia COVID-19. Aruba a haci e peticion pa un ayudo financiero a base di e articulo 36 di constitucion di Reino Hulandes, caminda cu ta bisa cu Hulanda, Aruba, Curaçao y Sint Maarten ta yuda y asisti otro mutuamente.

Actitud di neocolonialismo
A base di e hechonan cu prof. mr. Nicolaï a presenta, por wordo confirma cu Hulanda tin un actitud di neocolonialismo. Por wak esaki den e hecho cu Hulanda ta haya un prestamo na 3.2% y ora Aruba pidi un prestamo na e porcentahe aki, Hulanda ta impone rekisitonan irealistico.
E motibo ta cu si Aruba acepta e RAft (cu tur consecuencia negativo pa Aruba), e ora Aruba ta haya e 3.2%. Pa acepta e RAft, Aruba lo mester haci cambionan den su Constitucion, pero esey ta netamente encontra di e autonomia di cada pais.

Ademas prof. mr. Nicolaï a confirma cu Aruba tin supervision financiero caba desde 2015 den forma di CAft. Cu esaki Aruba a y ta dunando Hulanda demasiado autoridad den su finanzas. Pasobra, Hulanda ta scoge 2 Hulandes Europeo respectivamente como presidente y miembro di CAft. Di otro banda Aruba mag di scoge un persona local so. Awo ta bin e pregunta: si Aruba tin un supervision financiero y regulacion legal, dicon Hulanda ta straf Aruba si e no acepta e Rijkswet?

E rason principal ta cu Hulanda ta fomentando neocolonialismo den Reino. Neocolonialismo ta un sistema di cua un pais rico ta usa su poder economico y politico pa eherce control riba un pais menos rico.

Awor pakico Hulanda ta fomenta neocolonialismo riba Aruba?
1. Pasobra e ora e por trece desigualdad economico. Di e forma aki Hulanda por explota e recursonan y labor di Aruba, sin cu ta duna un fair share di e ganashinan.
2. Instabilidad politico. Pa duna oposicion mas forsa pa lanta contra gobierno y asina duna oposicion e poder. Y un bes cu oposicion yega na mando, Hulanda por manipula y convence nan pa firma un RAft y asina Aruba ta perde su autonomia.
3. Pobresa. Door di pone Aruba paga un porcentahe di 6.9% cu ta mas halto cu e 5.1% di Corsou y e 3.2% di Sint Maarten, Aruba tin cu saca mas placa pa 20 aña largo y no por inverti mucho den e.o. educacion, salud y infrastructura.
Pues pa conclui, cu un actitud di neocolonialismo di banda di Hulanda, Reino Hulandes tin 'gelijke partners' met scheve verhoudingen.

Parlamentario Shailiny Tromp-Lee (MEP):

CMMA ta sigui habri wowo di Aruba pa e problematica, peliger y consecuencianan di traficacion di hende

Relaciona cu Dia Nacional Contra Traficacion di Hende mi a keda invita pa Coordinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA) pa lansamento di un pelicula cortico nobo cu ta trata traficacion di hende. E pelicula cortico tin como titulo "OTRO BANDA DI E CAM".



Nos tur ta corda cu na 2021 CMMA a lansa e pelicula cortico "OTRO BANDA DI LAMA" cu sigur a haci un impacto grandi aki na Aruba y a habri e wowo di sociedad cu aki na Aruba tambe nos tin casonan di 'mensensmokkel y mensenhandel' y p'esey mes nos mester duna e topico aki su debido atencion. CMMA no a para aki, na 2022 nan a lansa un pakete educativo riba e topico di traficacion di hende special pa studiantenan di scol secundario di 12 pa 18 aña.
Tur e produccionnan aki ta forma parti di e campaña 'Habri bo wowo', cu a inicia na 2021 y cu nos por sigui via www.habribowowo.com, rednan social (Facebook, Instagram), radio y corant. Si bo persona te ainda no conoce e campaña 'Habri bo wowo' sigur mi lo recomenda pa tuma tempo pa subi riba nan website y informa y educa bo mes. Pasobra e tristo realidad ta cu na Aruba tambe e crimen aki ta tuma lugar y hunto nos mester combati esaki. No solamente pa percura cu e practicanan aki ta keda combati y hendenan protegi pero tambe pa e riesgo cu esaki por tin riba e bon imagen di nos pais.

Pesey mes ta bon pa como sociedad nos haci uzo di e toolsnan cu ta keda duna na nos pa reconoce e practicanan aki, haci denuncia y brinda e yudansa y asistencia si esaki ta posibel. Mester ta consciente si cu hopi biaha ta trata di situacionnan peligroso y cu nan por keda miho atendi pa instancianan specialisa pa esaki.

Durante e lansamento Minister President Sra. Evelyn Wever-Croes a hiba palabra y sigur a resalta su yamada pa nos raporta/denuncia cualkier practica sospechoso y pa hunto nos percura pa Aruba keda dushi pa nos, pa nos yiunan y pa nan yiunan y. un lugar sin crimen di traficacion di hende.

Mi ta subraya e yamada di nos Minister President y ta sostene sigur e trabounan grandi cu CMMA conhuntamente cu su partnernan ta realisando pa conscientisa, educa y preveni traficacion di hende aki na Aruba. Nan team por ta chikito pero a base di partnerschap nan a demostra di por realisa proyectonan grandi y necesario riba e tereno aki. Un palabra di felicitacion sigur ta na su lugar.

Trekkingslijst van de Landsloterij

13de trekking — **19 oktober 2023**

TIEN TALLEN	
13	150
35	150
38	125
41	150
78	150
82	150
96	100
HONDERD TALLEN	
113	150
128	150
133	150
138	125
196	150
213	150
238	125
264	150
276	150
292	150
296	100
313	150
338	125
340	150
344	150
353	150
385	150
396	100
413	250
425	150
438	200
496	100
499	150
513	150
538	125
587	150
594	150
596	100
613	150
621	150
638	125
648	150
685	150
696	100
713	150
729	150
738	125
751	150
766	500
767	150
796	100
803	150
813	150
813	150
838	125
862	150
896	100
899	150
913	150
938	125
958	150
978	150
996	100
EEN DUIZEND	
1013	150
1038	125
1067	150
1087	150
1096	100
1113	150
1138	125
1163	1000
1176	150
1196	150
1205	150
1213	150
1238	125
1263	150
1271	150
1296	100
1300	150
1313	150
1338	125
1348	150
1389	150
1396	100
1413	250
1438	200
1442	150
1489	150
1496	100
1513	150
1537	150
1538	125
1563	150
1596	100
1613	150
1638	125
1674	150
1696	100
1698	150
1704	150
1713	150
1738	125
1765	150
1796	100
1798	150
1813	150
1815	150
1838	125
1845	150
1865	150
1875	150
1886	150
1889	150
1896	100
1913	150
1921	150
1938	125
1983	150
1993	150
1996	100
TWEE DUIZEND	
2013	150
2016	150
2038	125
2064	150
2087	150
2091	150
2096	100
2098	150
2107	150
2108	150
2113	150
2119	150
2138	125
2146	150
2147	150
2185	150
2196	150
2208	150
2213	150
2216	150
2226	150
2233	150
2238	125
2296	100
2298	150
2313	150
2338	125
2370	150
2383	150
2393	150
2396	100
2413	250
2422	150
2438	200
2439	150
2467	150
2485	150
2496	100
2496	150
2513	150
2538	125
2542	150
2575	150
2587	150
2596	100
2596	150
2613	150
2618	150
2633	150
2635	150
2638	125
2650	150
2658	150
2667	150
2693	150
2696	100
2699	150
2706	150
2713	150
2738	125
2749	150
2757	150
2796	100
2803	150
2809	150
2813	150
2818	150
2836	150
2838	125
2896	100
2913	150
2938	125
2952	150
2988	150
2996	100
DRIE DUIZEND	
3013	150
3029	150
3038	125
3052	150
3059	150
3077	150
3096	100
3102	150
3112	150
3113	150
3119	150
3121	150
3138	125
3152	150
3165	150
3168	150
3196	150
3201	150
3208	150
3213	150
3238	125
3250	150
3279	150
3296	100
3313	150
3313	150
3335	150
3338	125
3345	150
3363	150
3396	100
3413	250
3430	375
3431	375
3432	375
3433	375
3434	375
3435	375
3436	375
********** 2DE PRIJS **********	
3437	1500
3438	40000
3439	1500
**********	
3440	150
3469	150
3481	150
3491	150
3496	100
3500	150
3513	150
3522	150
3538	125
3567	150
3596	100
3598	150
3613	150
3619	150
3622	150
3630	150
3635	150
3638	125
3641	150
3696	100
3713	150
3716	150
3732	150
3738	125
3796	100
3808	150
3813	150
3838	125
3882	150
3891	150
3896	100
3910	150
3913	150
3938	125
3996	100
3998	150
VIER DUIZEND	
4013	150
4022	150
4030	150
4038	125
4057	150
4060	150
4092	150
4096	100
4113	150
4115	150
4123	150
4127	150
4134	150
4138	125
4170	150
4186	150
4193	150
4196	150
4213	150
4215	150
4223	150
4238	125
4242	150
4261	150
4265	150
4294	150
4296	100
4313	150
4338	125
4353	150
4360	150
4385	150
4388	150
4396	100
4397	500
4413	500
4438	200
4448	150
4475	150
4480	150
4496	100
4513	150
4513	150
4524	150
4538	125
4563	150
4564	150
4571	150
4596	100
4610	150
4613	150
4638	125
4678	150
4696	100
4704	150
4713	150
4738	125
4761	150
4762	150
4772	150
4795	150
4796	100
4802	150
4813	150
4838	125
4875	150
4896	100
4913	150
4927	150
4938	125
4971	150
4993	150
4994	150
4996	100
VIJF DUIZEND	
5013	150
5038	125
5085	150
5094	150
5096	100
5100	150
5101	150
5113	150
5138	125
5143	150
5190	250
5191	250
5192	250
5193	250
5194	250
********** 3DE PRIJS **********	
5195	1000
5196	20000
5197	1000
**********	
5198	250
5199	250
5203	150
5213	150
5238	125
5247	150
5249	150
5296	100
5313	150
5313	150
5338	125
5356	150
5373	150
5396	100
5409	1000
5413	250
5428	150
5431	150
5438	200
5466	150
5478	150
5491	150
5496	100
5504	150
5513	150
5538	125
5575	500
5596	100
5613	150
5638	125
5696	100
5701	150
5705	150
5709	150
5713	150
5738	125
5796	100
5813	150
5837	150
5838	125
5860	150
5870	150
5896	100
5903	150
5913	150
5935	150
5938	125
5975	150
5977	150
5996	100
ZES DUIZEND	
6001	150
6006	150
6013	150
6038	125
6096	100
6097	150
6104	150
6113	150
6118	150
6138	125
6171	150
6196	150
6207	150
6213	150
6238	125
6254	150
6255	150
6258	1000
6287	150
6296	100
6297	150
6304	150
6313	150
6338	125
6364	150
6396	100
6406	150
6413	250
6428	150
6438	200
6452	150
6490	150
6496	100
6513	150
6529	150
6538	125
6548	150
6550	150
6594	150
6596	100
6602	150
6610	150
6613	150
6638	125
6678	150
6681	150
6696	100
6713	150
6713	150
6734	150
6735	150
6738	125
6756	150
6766	150
6774	150
6786	150
6793	150
6796	100
6813	150
6816	150
6826	150
6838	125
6874	150
6896	100
6909	150
6913	150
6929	150
6931	150
6936	150
6938	125
6954	150
6977	150
6996	100
ZEVEN DUIZEND	
7013	150
7038	125
7039	150
7096	100
7106	150
7113	150
7127	150
7138	125
7196	150
7203	150
7213	150
7238	125
7240	150
7252	150
7296	100
7303	150
7313	150
7315	150
7332	150
7338	125
7346	150
7370	150
7372	150
7373	150
7382	150
7389	150
7396	100
7413	250
7429	150
7438	200
7441	150
7496	100
7513	150
7538	125
7596	100
7610	150
7613	150
7638	125
7696	100
7699	150
7713	150
7738	125
7796	100
7796	150
7813	150
7838	125
7848	150
7896	100
7913	150
7920	150
7938	125
7964	150
7992	150
7996	100
ACHT DUIZEND	
8009	150
8013	150
8038	125
8041	150
8070	1000
8096	100
8113	150
8113	150
8116	150
8138	125
8152	150
8161	150
8168	150
8189	150
8196	150
8213	150
8238	125
8244	150
8253	150
8283	150
8285	150
8296	100
8313	150
8313	150
8322	150
8338	125
8342	150
8343	150
8346	150
8375	150
8396	100
8408	150
8413	250
8419	150
8433	150
8438	200
8438	150
8448	150
8454	150
8482	150
8496	100
8512	150
8513	150
8514	150
8538	125
8540	150
8577	150
8596	100
8613	150
8638	125
8680	150
8681	150
8693	150
8696	100
8707	150
8713	150
8738	125
8763	150
8796	100
8813	150
8838	125
8859	150
8866	150
8889	150
8896	100
8913	150
8923	500
8938	125
8964	150
8993	150
8996	100
NEGEN DUIZEND	
9005	150
9006	150
9009	150
9013	150
9021	150
9032	150
9038	125
9056	150
9065	150
9093	150
9096	100
9113	150
9138	125
9188	150
9196	150
9213	150
9238	125
9272	150
9275	150
9296	100
9301	150
9313	150
9334	500
9338	125
9354	150
9373	150
9396	100
9411	150
9413	250
9417	150
9438	200
9496	100
9513	150
9528	150
9538	125
9545	150
9554	150
9557	150
9596	100
9613	150
9638	125
9696	100
9713	150
9726	150
9738	125
9758	150
9784	150
9786	150
9793	150
9796	100
9813	150
9838	125
9838	150
9843	150
9896	100
9899	150
9913	150
9923	150
9938	125
9996	100
TIEN DUIZEND	
10013	150
10038	125
10058	150
10080	150
10096	100
10103	150
10112	150
10113	150
10127	150
10129	150
10138	125
10141	150
10196	150
10198	150
10205	150
10213	150
10222	150
10238	125
10253	150
10254	150
10274	150
10285	150
10286	150
10292	150
10296	100
10313	150
10330	150
10338	125
10358	150
10396	100
10408	150
10409	150
10410	150
10413	250
10418	150
10423	150
10438	200
10474	150
10479	150
10496	100
10498	150
10513	150
10538	125
10596	100
10597	150
10599	150
10602	150
10613	150
10620	150
10638	125
10646	150
10687	150
10696	100
10713	150
10738	125
10796	100
10813	150
10838	125
10838	150
10867	1000
10888	150
10896	100
10896	150
10913	150
10938	125
10941	150
10955	150
10961	150
10991	150
10996	100
ELF DUIZEND	
11006	150
11013	150
11038	125
11068	150
11096	100
11100	150
11102	150
11113	150
11138	125
11150	150
11171	150
11179	150
11196	150
11213	150
11238	125
11240	150
11245	150
11273	150
11274	150
11286	150
11296	100
11307	150
11313	150
11338	125
11351	150
11396	100
11413	250
11438	200
11482	150
11483	150
11485	150
11496	100
11513	150
11538	125
11560	150
11565	150
11596	100
11612	150
11613	150
11620	150
11638	125
11639	150
11648	150
11659	150
11676	150
11696	100
11697	150
11701	150
11708	150
11713	150
11721	150
11732	150
11735	150
11738	125
11738	150
11768	150
11796	100
11797	150
11803	150
11806	150
11813	150
11838	125
11842	150
11843	150
11853	150
11868	150
11870	150
11876	150
11894	150
11896	100
11913	150
11914	150
11938	125
11945	150
11996	100
11999	150
TWAALF DUIZEND	
12013	150
12038	125
12092	150
12096	100
12113	150
12119	150
12124	150
12138	125
12146	150
12150	150
12152	150
12161	150
12196	150
12206	150
12213	150
12217	150
12219	150
12234	150
12238	125
12251	150
12272	150
12296	100
12313	150
12331	150
12338	125
12343	150
12396	100
12413	250
12421	150
12425	150
12438	200
12444	150
12496	100
12508	150
12513	150
12531	150
12538	125
12596	100
12613	150
12626	150
12638	125
12681	150
12689	150
12696	100
12713	150
12738	125
12741	150
12788	150
12796	100
12804	150
12807	150
12813	150
12838	125
12849	150
12896	100
12911	150
12913	150
12923	150
12937	150
12938	125
12939	150
12996	100
DERTIEN DUIZEND	
13013	150
13038	125
13040	150
13096	100
13111	150
13113	150
13138	125
13192	150
13196	150
13209	150
13213	150
13231	150
13238	125
13266	150
13296	100
13307	150
13313	150
13338	125
13387	150
13395	150
13396	100
13413	250
13438	375
13446	150
13496	100
13503	150
13513	150
13513	150
13515	150
13517	150
13530	150
13531	150
13538	125
13570	150
13593	150
13596	100
13613	150
13638	125
13646	150
13654	150
13659	150
13694	150
13696	100
13713	150
13718	150
13738	125
13753	150
13757	150
13772	150
13785	150
13787	150
13796	100
13797	150
13813	150
13838	125
13850	150
13896	100
13900	150
13913	150
13923	150
13937	150
13938	125
13944	150
13945	150
13996	100
VEERTIEN DUIZEND	
14013	150
14038	125
14047	150
14048	150
14083	150
14096	100
14113	150
14119	150
14138	125
14171	150
14196	150
14205	150
14207	150
14213	150
14232	150
14238	125
14296	100
14301	150
14313	150
14319	150
14333	150
14338	125
14390	150
14395	150
14396	100
14398	150
14413	500
14425	150
14438	200
14439	150
14496	100
14506	150
14513	150
14538	125
14547	150
14575	150
14591	1000
14596	100
14596	150
14600	150
14613	150
14614	150
14615	150
14626	150
14638	125
14656	150
14696	100
14713	150
14738	125
14742	150
14744	150
14747	150
14763	150
14767	150
14769	150
14775	150
14792	150
14796	100
14809	150
14813	150
14827	150
14838	125
14896	100
14896	150
14898	150
14903	150
14913	150
14925	150
14938	125
14941	150
14943	150
14996	100
VIJFTIEN DUIZEND	
15013	150
15038	125
15081	150
15096	100
15113	150
15121	500
15130	150
15138	125
15180	150
15189	150
15196	250
15213	150
15228	150
15233	150
15238	125
15253	150
15296	100
15300	150
15313	150
15338	125
15361	150
15396	100
15413	250
15438	200
15470	150
15475	150
15496	100
15497	150
15513	150
15525	150
15530	150
15536	150
15538	125
15596	100
15613	150
15631	150
15633	150
15638	125
15643	150
15687	150
15696	100
15713	150
15720	150
15726	150
15731	150
15737	150
15738	125
15770	150
15780	150
15790	150
15796	100
15803	150
15813	150
15814	150
15838	125
15840	150
15891	150
15896	100
15913	150
15932	150
15938	125
15980	150
15996	100
ZESTIEN DUIZEND	
16013	150
16035	150
16038	125
16046	150
16096	100
16113	150
16130	150
16138	125
16139	150
16154	150
16196	150
16213	150
16238	125
16281	1000
16285	150
16296	100
16296	150
16313	150
16314	150
16330	150
16332	150
16338	125
16396	100
16407	150
16413	250
16438	200
16470	150
16496	100
16497	150
16513	150
16521	150
16538	125
16550	150
16552	150
16596	100
16601	150
16613	150
16638	125
16658	150
16671	150
16673	150
16694	150
16696	100
16713	150
16738	125
16764	150
16773	150
16796	100
16812	150
16813	150
16820	150
16829	150
16838	125
16896	100
16913	150
16932	150
16938	125
16947	150
16967	150
16984	150
16996	100
ZEVENTIEN DUIZEND	
17013	150
17038	125
17076	150
17084	150
17096	100
17097	150
17110	150
17113	150
17138	125
17144	150
17151	150
17152	150
17196	150
17213	150
17234	150
17238	125
17289	150
17296	100
17300	150
17309	150
17313	150
17338	125
17396	100
17413	250
17438	200
17465	150
17481	150
17486	150
17496	100
17513	150
17538	125
17582	150
17596	100
17613	150
17638	125
17696	100
17699	150
17713	150
17738	125
17781	150
17796	100
17813	150
17821	150
17838	125
17841	150
17881	150
17882	150
17896	100
17901	150
17913	150
17916	150
17938	125
17955	150
17956	150
17976	150
17995	150
17996	100
17999	150
ACHTTIEN DUIZEND	
18013	150
18038	125
18040	150
18044	150
18077	150
18096	100
18113	150
18138	125
18166	150
18172	150
18196	150
18213	150
18227	150
18238	125
18256	150
18296	100
18300	150
18313	150
18338	125
18342	150
18396	100
18397	150
18399	500
18413	250
18428	150
18438	200
18446	150
18492	150
18496	100
18497	150
18510	150
18513	150
18520	150
18538	125
18567	150
18573	150
18596	100
18613	150
18622	150
18623	150
18638	125
18658	150
18691	150
18696	100
18713	150
18738	125
18751	150
18793	150
18796	100
18797	150
18813	150
18838	125
18860	1000
18875	150
18896	100
18901	150
18913	150
18913	150
18938	125
18996	100
NEGENTIEN DUIZEND	
19013	150
19038	125
19067	150
19096	100
19100	150
19113	150
19138	125
19196	150
19206	150
19207	150
19213	150
19238	125
19242	150
19261	150
19276	150
19282	150
19296	100
19313	150
19338	125
19351	150
19359	150
19366	150
19396	100
19402	150
19413	250
19415	150
19422	150
19429	150
19431	150
19438	200
19477	150
19496	100
19499	150
19513	150
19538	125
19546	150
19547	150
19551	150
19571	150
19596	100
19613	150
19613	150
19638	125
19670	150
19696	100
19703	150
19713	150
19736	150
19738	125
19763	150
19773	150
19796	100
19811	150
19813	150
19814	150
19837	150
19838	125
19887	150
19896	100
19913	150
19938	125
19951	150
19964	150
19968	150
19977	150
19989	150
19991	150
19996	100
TWINTIG DUIZEND	
20013	150
20014	150
20038	125
20042	150
20046	150
20060	150
20096	100
20113	150
20120	150
20138	125
20196	150
20213	150
20238	125
20277	150
20293	150
20296	100
20313	150
20321	150
20323	150
20336	150
20338	125
20367	150
20381	150
20389	150
20396	100
20410	150
20413	250
20433	150
20434	150
20438	200
20449	150
20452	150
20454	150
20459	150
20477	150
20496	100
20510	150
20513	150
20538	125
20540	150
20559	150
20582	150
20596	100
20613	150
20638	125
20646	150
20670	150
20696	100
20713	150
20738	125
20742	150
20754	150
20796	100
20796	150
20811	150
20813	150
20838	125
20838	150
20896	100
20903	150
20913	150
20938	125
20977	150
20996	100
EEN EN TWINTIG DUIZEND	
21007	150
21010	150
21011	150
21013	150
21015	150
21026	150
21038	125
21038	150
21039	150
21042	150
21085	150
21096	100
21101	150
21102	150
21108	150
21110	150
21113	150
21118	150
21119	150
21135	150
21138	125
21146	150
21196	150
21203	150
21209	150
21213	150
21213	150
21238	125
21246	150
21261	150
21296	100
21313	150
21316	150
21321	150
21329	150
21338	125
21348	150
21361	150
21370	150
21371	150
21396	100
21413	250
21416	150
21436	150
21438	200
21494	150
21496	100
21504	150
21513	150
21531	150
21538	125
21587	150
21596	100
21600	150
21613	150
21638	125
21653	150
21696	100
21704	150
21713	150
21725	150
21738	125
21738	150
21745	150
21791	150
21796	100
21813	150
21827	150
21838	125
21892	150
21896	100
21913	150
21938	125
21940	150
21963	150
21996	100
TWEE EN TWINTIG DUIZEND	
22013	150
22028	150
22033	150
22038	125
22041	150
22051	150
22070	150
22096	100
22113	150
22115	150
22138	125
22179	150
22183	150
22196	150
22202	150
22213	150
22220	150
22238	125
22273	150
22277	150
22296	100
22313	150
22338	125
22392	150
22396	100
22411	150
22413	250
22438	200
22457	150
22473	150
22488	150
22496	100
22513	150
22523	150
22538	125
22595	150
22596	100
22598	150
22606	150
22613	150
22632	150
22638	125
22651	150
22696	100
22696	150
22713	150
22720	150
22721	150
22738	125
22758	150
22796	100
22804	150
22813	150
22816	150
22832	150
22838	125
22853	150
22872	150
22876	150
22877	150
22896	100
22913	150
22919	150
22935	150
22938	125
22939	150
22945	150
22966	150
22996	100
DRIE EN TWINTIG DUIZEND	
23013	150
23021	150
23023	150
23038	125
23053	150
23057	150
23058	150
23073	150
23096	100
23102	150
23113	150
23138	125
23154	150
23176	150
23196	150
23203	150
23213	150
23238	125
23241	150
23251	150
23296	100
23313	150
23332	150
23335	150
23338	125
23345	150
23348	150
23365	150
23368	150
23378	150
23382	150
23396	100
23413	250
23432	150
23438	375
23496	100
23513	150
23513	150
23516	150
23534	150
23538	125
23569	150
23589	150
23596	100
23600	150
23613	150
23622	150
23638	125
23640	150
23656	150
23662	150
23665	150
23696	100
23713	150
23725	150
23731	150
23738	125
23796	100
23813	150
23832	150
23838	125
23896	100
23913	150
23915	150
23934	150
23938	125
23963	150
23984	150
23996	100
VIER EN TWINTIG DUIZEND	
24013	150
24015	150
24021	150
24038	125
24057	150
24079	150
24096	100
24107	150
24113	150
24138	125
24186	150
24196	150
24213	150
24238	125
24251	150
24266	150
24268	150
24296	100
24307	150
24313	150
24327	150
24333	150
24338	125
24340	150
24396	100
24413	500
24418	150
24438	200
24442	150
24451	150
24454	150
24476	150
24478	150
24492	150
24496	100
24504	150
24513	150
24527	150
24528	150
24538	125
24582	150
24596	100
24609	500
24613	150
24633	150
24638	125
24693	150
24696	100
24702	150
24707	500
24713	150
24720	150
24725	150
24729	150
24738	125
24739	150
24744	150
24776	150
24789	150
24796	100
24798	150
24813	150
24819	150
24837	150
24838	125
24874	150
24879	150
24888	150
24896	100
24911	150
24913	150
24938	125
24957	150
24996	100
VIJF EN TWINTIG DUIZEND	
25002	150
25013	150
25013	150
25038	125
25096	100
25107	150
25113	150
25138	125
25175	150
25196	250
25212	150
25213	150
25238	125
25239	150
25296	100
25296	150
25305	150
25313	150
25324	150
25333	150
25338	125
25396	100
25413	250
25429	150
25433	150
25436	150
25438	200
25447	150
25496	100
25505	150
25513	150
25527	150
25538	125
25592	150
25596	100
25613	150
25638	125
25656	150
25671	150
25696	100
25696	150
25711	150
25713	150
25724	150
25737	150
25738	125
25743	150
25752	150
25759	150
25796	100
25806	150
25813	150
25838	125
25869	150
25896	100
25897	150
25913	150
25935	150
25938	125
25950	150
25956	150
25996	100
ZES EN TWINTIG DUIZEND	
26000	150
26005	150
26007	150
26008	150
26013	150
26017	150
26038	125
26048	150
26050	150
26052	150
26053	150
26085	150
26096	100
26113	150
26122	150
26138	125
26151	150
26164	150
26186	150
26190	150
26196	150
26212	150
26213	150
26215	150
26219	150
26238	125
26246	150
26273	150
26287	150
26296	100
26313	150
26338	125
26361	150
26364	150
26380	150
26396	100
26399	150
26410	150
26413	250
26434	150
26438	200
26450	150
26455	150
26496	100
26513	150
26538	125
26557	150
26596	100
26613	150
26638	125
26662	150
26668	150
26696	100
26713	150
26735	150
26738	125
26792	150
26796	100
26806	150
26813	150
26835	150
26838	125
26871	150
26896	100
26906	150
26913	150
26938	125
26996	100
ZEVEN EN TWINTIG DUIZEND	
27013	150
27022	150
27038	125
27044	150
27096	100
27113	150
27133	150
27138	125
27149	150
27165	150
27175	150
27196	150
27206	150
27213	150
27235	1000
27238	125
27241	150
27245	150
27271	150
27296	100
27313	150
27338	125
27355	150
27396	100
27413	250
27425	150
27438	200
27439	150
27440	150
27496	100
27513	150
27538	125
27561	150
27588	150
27596	100
27613	150
27638	125
27650	150
27659	150
27693	150
27696	100
27713	150
27738	125
27755	150
27766	150
27796	100
27796	150
27813	150
27832	150
27838	125
27849	150
27885	150
27886	150
27896	100
27913	150
27924	150
27938	125
27996	100
ACHT EN TWINTIG DUIZEND	
28013	150
28038	125
28064	150
28096	100
28113	150
28114	150
28132	150
28138	125
28159	150
28182	150
28196	150
28213	150
28236	150
28238	125
28239	150
28261	150
28270	150
28294	150
28296	100
28313	150
28313	150
28338	125
28396	100
28401	150
28410	150
28413	250
28437	150
28438	200
28458	150
28496	100
28513	150
28537	150
28538	125
28542	150
28558	150
28563	150
28577	150
28596	100
28597	150
28600	150
28613	150
28638	125
28657	150
28676	150
28690	150
28696	100
28713	150
28724	150
28738	125
28796	100
28797	150
28813	150
28825	150
28833	150
28838	125
28856	150
28875	150
28893	150
28894	150
28896	100
28913	150
28938	125
28978	150
28996	100
NEGEN EN TWINTIG DUIZEND	
29013	150
29036	150
29038	125
29086	150
29096	100
29113	150
29138	125
29140	150
29196	150
29213	150
29220	150
29238	125
29238	150
29296	100
29313	150
29338	125
29353	150
29354	150
29371	150
29396	100
29413	250
29415	150
29426	150
29438	200
29446	150
29458	150
29496	100
29503	150
29513	150
29538	125
29561	150
29572	150
29595	150
29596	100
29613	150
29621	150
29638	125
29696	100
29696	150
29713	150
29738	125
29744	150
29796	100
29813	150
29814	150
29825	500
29828	150
29838	125
29865	150
29896	100
29909	150
29913	150
29938	125
29970	150
29996	100
DERTIG DUIZEND	
30004	150
30013	150
30038	125
30057	150
30074	150
30081	150
30083	150
30096	100
30096	150
30113	150
30124	150
30138	125
30152	150
30171	150
30179	150
30196	150
30213	150
30238	125
30254	150
30261	150
30266	150
30279	150
30292	150
30296	100
30313	150
30314	150
30322	150
30338	125
30345	150
30390	150
30396	100
30413	250
30413	150
30435	150
30438	200
30494	150
30496	100
30513	150
30538	125
30539	150
30542	150
30566	150
30596	100
30613	150
30638	125
30661	150
30682	150
30696	100
30713	150
30738	125
30755	150
30785	150
30795	150
30796	100
30800	150
30806	150
30813	150
30815	150
30821	150
30838	125
30853	150
30868	150
30877	150
30896	100
30913	150
30934	150
30938	125
30943	150
30948	150
30996	100
EEN EN DERTIG DUIZEND	
31002	150
31009	150
31013	150
31038	125
31044	150
31078	150
31080	150
31089	150
31096	100
31101	150
31113	150
31138	125
31155	150
31158	150
31170	150
31177	150
31196	150
31213	150
31214	150
31238	125
31240	150
31246	150
31251	150
31266	150
31275	150
31285	150
31287	150
31296	100
31303	150
31313	150
31317	150
31338	125
31343	150
31359	150
31364	150
31375	150
31396	100
31413	250
31438	200
31482	150
31496	100
31513	150
31538	125
31539	150
31540	150
31554	150
31564	150
31571	150
31573	150
31588	150
31596	100
31613	150
31637	150
31638	125
31669	150
31672	150
31695	150
31696	100
31701	150
31713	150
31738	125
31743	150
31762	150
31784	150
31796	100
31813	150
31838	125
31842	150
31845	150
31886	150
31896	100
31913	150
31918	150
31938	125
31945	150
31967	150
31978	150
31986	150
31996	100
TWEE EN DERTIG DUIZEND	
32008	150
32013	150
32038	125
32072	150
32096	100
32113	150
32133	150
32138	125
32153	150
32162	150
32169	150
32196	150
32213	150
32238	125
32279	150
32284	150
32296	100
32302	150
32313	150
32338	125
32345	150
32346	150
32358	150
32396	100
32413	250
32438	200
32496	100
32513	150
32538	125
32585	150
32596	100
32613	150
32638	125
32639	150
32647	150
32684	150
32696	100
32713	150
32738	125
32769	150
32789	150
32796	100
32813	150
32838	125
32842	150
32874	150
32896	100
32901	150
32913	150
32938	125
32954	150
32959	150
32996	100
32997	150
32998	150
DRIE EN DERTIG DUIZEND	
33013	150
33015	150
33023	150
33037	150
33038	125
33040	150
33041	150
33081	150
33096	100
33113	150
33130	150
33138	125
33143	150
33144	150
33157	150
33166	150
33172	150
33196	150
33213	150
33215	150
33238	125
33294	150
33296	100
33313	150
33338	125
33346	150
33394	150
33396	100
33413	250
33413	150
33419	150
33438	375
33439	150
33450	150
33470	150
33496	100
33497	150
33513	150
33538	125
33576	150
33594	150
33596	100
33612	150
33613	150
33638	125
33696	100
33702	150
33711	150
33713	150
33729	150
33737	150
33738	125
33759	150
33765	150
33785	150
33796	100
33813	150
33822	150
33838	125
33844	150
33883	150
33887	150
33896	100
33897	150
33899	150
33913	150
33938	125
33947	150
33996	100
VIER EN DERTIG DUIZEND	
34013	150
34015	150
34038	125
34088	150
34096	100
34107	150
34113	150
34125	150
34138	125
34146	150
34151	150
34159	150
34171	150
34191	150
34196	150
34213	150
34222	150
34231	150
34236	1000
34238	125
34250	150
34267	150
34280	150
34296	100
34313	150
34335	150
34338	125
34363	150
34365	150
34386	150
34396	100
34398	150
34399	150
34410	500
34411	500
********** 1STE PRIJS **********	
34412	2000
34413	200000
34414	2000
**********	
34415	500
34416	500
34417	500
34418	500
34419	500
34423	150
34437	150
34438	200
34449	150
34451	150
34496	100
34508	150
34510	150
34513	150
34524	150
34528	150
34538	125
34558	150
34577	150
34582	150
34588	150
34596	100
34604	150
34609	150
34611	150
34613	150
34615	150
34638	125
34645	150
34663	150
34680	150
34696	100
34713	150
34738	125
34749	150
34796	100
34806	150
34813	150
34838	125
34869	150
34896	100
34913	150
34938	125
34954	150
34989	150
34996	100

13de trekking op 19 oktober 2023
Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door J. Evertsz namens de Directeur van de Gaming Control Board, de getuigen en de directeur van de Landsloterij.

Landsloterij

drs. A.P.V Guillermo

Getuigen:
S. Puriel
O. Nahr

www.landsloterij.org

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

1ste Prijs	
34412	2,000
34413	**200,000**
34414	2,000

2de Prijs	
3437	1,500
3438	**40,000**
3439	1,500

3de Prijs	
5195	1,000
5196	**20,000**
5197	1,000

Alle prijzen zijn in Antilliaanse guldens.

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00 - 15.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: 462-4088

ARUBA
Oranjestad : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30
Tel: (002975) 824784
San Nicolas : 8.30 - 16.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: (002975) 845200

BONAIRE : Maandag tot en met vrijdag
8 tot 11 uur voormiddag
1 tot 3 uur namiddag
Tel: (0717) 7047

ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30
Tel: 0017215424536

SABA : s.v.p. bellen
Tel. 0017215228528

ST. EUSTATIUS : 0318-3368, 0318-3088, 0318-4051

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

A.T.A. y Ban Serio! Ta Invita: Beach Cleanup na Rincon Beach Diadomingo Awo

Ban duna un man pa un Aruba mas limpi

Como parti di e campaña di Aruba Limpi, A.T.A. hunto cu Ban Serio y ScubbleBubbles Aruba ta invita comunidad completo pa participa na un beach cleanup cu lo tuma luga diadomingo awo, dia 22 di october di 7or pa 9or di mainta na Rincon Beach na San Nicolas. Esaki lo ta e prome activacion di limpiesa di e campaña di Aruba Limpi; un campaña cu tin como meta pa crea conscientisacion tocante nos medio ambiente y cu ta busca pa crea un impacto duradero pa tur hende cu ta disfruta di nos isla.

Un yamada ta bay na pueblo di Aruba completo, como tambe nos bishitantenan pa uni nan mes na e campaña di Aruba Limpi. Tur persona cu ta desea di duna un man pa cuida nos medio ambiente y mantene nos Aruba limpi, por registra pa participa na e beach cleanup via e link https://bit.ly/3FmP1ut of via e e pagina social di Ban Serio y Aruba Limpi.

Den un esfuerso pa ta mas consciente y sostenibel, participantenan ta wordo encurasha pa trece nan mesun handschoen y un boter di awa reusabel durante e beach cleanup. Cada persona cu duna un man tin un impacto positivo riba nos isla y nos naturalesa, y ta percura pa tur residente y bishitante por disfruta di areanan limpi y bunita. Ademas, personanan cu participa den tur e accionnan di limpiesa di e campaña di Aruba Limpi, lo tin e oportunidad unico pa gana premionan atractivo.

Tur persona cu a registra por busca T-shirt di e beach cleanup na oficina di A.T.A. na L.G. Smith Boulevard 8, dia 20 di october 2023 entre 1or te cu 5or di atardi. Alabes, e team lo tin T-shirt disponibel ariba dia di e beach cleanup.

Keda pendiente pa e proximo accionnan di limpiesa y esfuersonan di conscientisacion relaciona cu e campaña. Entre otro, den luna di november lo tin accionnan di limpiesa den bario. Pa mas informacion y tur desaroyo di e campaña Aruba Limpi, por bishita pagina social di Aruba Limpi riba Facebook of Instagram.

Un invitacion pa bishita e feria di salud di e hospitalnan mas destaca di Medellín

Como parti di e colaboracion cu Holland House Colombia, un grupo prominente di ocho hospital y institutonan di cuido di salud for di Medellín, Colombia ta yegando na Aruba cu un meta cla: pa fomenta colaboracion di salud entre e dos paisnan. Durante nan estadia, nan lo topa cu diferente instituto medico local pa explora sinergianan y haya conocemento personal den e trabou cu ta tumando lugar riba nos isla. E institutonan for di Medellín lo comparti nan conocemento di cuido di salud durante e Feria di Salud cu ta tuma lugar dia 26 di october, 2023, na Hyatt Place Aruba,. #FeriadeSalud

Detayenan di e Feria di Salud
Na e Feria di Salud bo por experiencia un intercambio di conocemento di cuido di salud for di Medellín, Colombia. E meta di e evento aki ta pa informa comunidad di Aruba tocante e sector di salud na Antioquia y con esaki por beneficia e habitantenan di nos isla. Ta un oportunidad pa siña tocante avancenan den cuido di salud for di Medellín, un ciudad conoci pa su hospitalnan di calidad cu un maneho sobresaliente di cuido di salud. E feria aki ta un bon forma pa siña di nan exito y conecta cu algun di e mihor institutonan di cuido di salud di Medellín.

Kico por spera na e evento aki?
- Discusionnan informativo tocante practicanan di cuido di salud y integracion di conocemento.
- Oportunidadnan pa establece colaboracion riba e tereno di cuido di salud.
- Conexion cu expertonan di cuido di salud for di Medellín.
- Siña mas tocante e trabounan andando na Aruba.

E evento aki no ta solamente pa esnan cu ta busca servicionan di cuido di salud, sino ta habri pa cualkier persona interesa den e sector di cuido di salud. Nos ta invita bo pa join nos y descubri con bo por mehora bo bienestar. Nos ta warda bo dia 26 di october na Hyatt Place Aruba. Join nos pa crea lasonan pa cuido di salud y bienestar entre dos pais excepcional. #MedellínenAruba

Mas informacion?
Pa mas informacion, por tuma contacto cu Viviana Hurtado, Consultant di Holland House na misiones11@hollandhouse-colombia.com of na +57 3173400579.
Pa confirma cu Bo ta bay atende e evento, uza e link aki: https://forms.gle/AgZQi9pBFGPFGH6V6

King Classic Sudoku

			6		5			4
		7	1			6		
				3	8		1	
		2	9			4		
	5		7					
		8			4	5	2	
	2		5		7			
		6			3		7	9
		1					3	

Difficulty: ★★★★ 10/21

Clasificado

THE GOLD MINE RANCH
TA BUSCA
UN GUIA PA CORE CABAI CU TURISTA ENTRE 25 CU 30 ANA
MESTER POR HACI STAL LIMPI TAMBE
tel: 586 4954

Clasificado ECONOMICO
aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na classified@espnv.com

SERVICIO PUBLICO
Limpiesa pa cas y auto
Presure wash cura di cas
Laba muebles, laba tapijt
laba vloer
Tel. 593 9464

SERVICIO PUBLICO
Buscando auto pa huur y na bon prijs? yama nos
Tel. 593 9953/ 593 8453

TA HUUR
Un apartment, 1 camber, baño, sala, cushina, entrada priva
Madiki 67
Tel. 593 0769 / 593 3514 583 2034

SERVICIO PUBLICO
Nos ta chapi, corta y planta mata, brinda tur servicio cu bo cura mester. Tira sushi afo,
Tel. 738 1908

SERVICIO PUBLICO
Sushi den cura pa solamente 50,- pa buelta, nos ta lante lague limpi
Call 592 5766

SERVICIO PUBLICO
Masaje reductores, terapias para el dolor, terapia infraroja, kinesiotape, tratamiento faciales
Avicenastraat #18 local A
Tel. 566 1412 /561 8520

SERVICIO PUBLICO
Ta traha y renoba Cas drecha dak, ta basha vloer, pleister, verf cas, traha cura, pega mosaico
Tel.563 4168

TA BENDE
Piano (no electric), cama di 1 persona, set di sala, vario schilderij. Pone bo prijs
Cell 594 3154

TA BENDE
1 box di palo den bon condicion
Fls.50.00
Tel. 560 8929

SERVICIO PUBLICO
Ta haci tur trabou di construccion y carpinteria y tur cos cu ta furamento di stul
Tel : 746 0518 / 569 7539

SERVICIO
Unified One Events
Photos , films, wedding
Tel. 749 2533

SERVICIO PUBLICO
Nos ta haci trabou di plomeria, electricidad, hardineria incluye hiba sushi
Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece pa cuido di mucha di dialuna pa diabierna y weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVICIO
Reforsamo papiamento-españo, of españo pa papiamento pa hende mayor y mucha
Tel. 563 4641

SERVICIO PUBLICO
Pa haci trabow di verf y chapi, tur mantencion di pafor di cas
Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

TA BENDE BON PA VIAJA
buitassen fl.15 pa un, tasnn pa warda assesorios pa viaja, diferente otro tasnn handbagnn
PA INF
Tel : 593 8120/582 3023

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio pa haci reparacion di porta, ventana y hopi mas. Pa mas informacion
Tel. 563 6762

SERVICIO PUBLICO
Pa trabou di data-entry of update di bo administracion pls contact:
Tel.568 2339

SERVICIO PUBLICO
Mi ta ofrece servicio di electricista en general corto circuito y mantencion
Tel.566 5026

Sushi den cura?
Ta piki sushi cu pick-up grandi pa Afl 75,= pa buelta.
Yama nos na
561 4297 of 561 5179

SERVICIO PUBLICO
Mi ta chapi, lanta sushi, corta mata, transporta frigidaire, was-machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVIO PUBLICO
Ta ofrece pa verf y chapi cura bon prijs. Nos ta hiba e sushi.
Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

TA BUSCA
trabou pa haci cas limpi, negoshi of oficina
Tel.561 3910



Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081



Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Dakota	San Nicolas
Tel. 588 4908	Tel. 584 5794

EMERGENCIA	911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hibami na awa tranquil, pa mi bolbe haña forza".



Cu inmenso tristeza na nos corazon nos ta participa fayecimento inespera di nos casa, tata, suegro, welo y bisawelo stima:

Andrés Roberto Ras

Miho conoci como: "Dichi"
*04-01-1947 – †10-10-2023

Na nomber di su
Casa: Marlene Ras-Lopez
Yiunan: Andre Ras y Claudia Ras-Rivero
Magaly Raphaëla-Ras y Roland Raphaëla
Angelo Ras y Miljenka Franken
Marlon Ras

Nietonan stima: Arianne Ras, Sean-Dre Ras, Sean-Andrew Ras, Claudienne Fernandez, Dyon-Carlos Fernandez, Emanuel Raphaëla y Xmira Greaux, Zion Raphaëla y Josy-Ann Maduro, Roxian Raphaëla y Benjamin Coffy, Milayka Solognier

Bisanietonan: Layla, Josiah
Xhamira, Xyleena
Christian, Matthew

Subrino manera yiu: Eric de Cuba

Su rumannan:
†Angelica Ras y †Domingo Ras
†Petra Curie-Ras y †Samuel Curie
Gloria Winterdaal-Ras y †Carmelo Winterdaal
Domingo Ras y Rocio Alzate-Ras
Tomas Ras y †Martha Ras
†Serapio Ras y† Agapita Ras- van der Linden
Reina de Cuba-Ras y †Zacharias (Fanfa) de Cuba
Francisco Ras y ex casa Nidia Ras

Swa y cuñanan: †Carmen Lopez
Lucas y Maria Gomez-Lopez
†Johan y Margarita Lopez-Lugo
†Edwin y †Gloria Lopez-Williams
†Baby Ras-Lopez y †George Ras
Leo Lopez y Shely Tromp
Victor y Ineke Lopez- van Oijen
Lino y Alicia Robert-Boekhoudt
Maritza Robert
Edita Robert
Irene Robert y Ruby Tromp
Haime y Fidelia Robert-Rivera

Su Bon Amigo di Cas: Boeis

Su Dos Ihanan: Lissette Ras y Kevin Ravelo

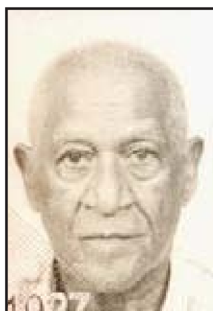
Subrino- y subrinanan, primo- y primanan, comer- y compernan, ihanan, su bon bisiñanan, amigo- y amiganan, ex coleganan di Ambulance Dienst, de Veer, Ho Sin Loi Heavy Equipment, Deto Varis Heavy Equipment y conocirnan.

Demas famia: Ras, Lopez, Rivero, Raphaëla, Franken, Curie, Winterdaal, Alzate, de Cuba, van der Linden, Robert, Ponson, van Cleef, Croes, Esguerra, Tromp, Solognier, Winklaar, Cordilia, Maduro, Altuve, Fingal, Navarro, Quant, Postma, Scholten, Brinkenberg, Schenker, Dorothal, Vrolijk, Soto, Angela, Almary, Jansen, Kock, Yarzagaray, de Mey, Werleman, Blom, Dijkhoff, Odor, Donata, Albertsz, Dirksz, van der Biezen, El Fores, Boekhoudt, Tielemans, Gomez, Lugo, Williams, van Ooien, Rivera, Arrindell, Martina, De Windt, Gonzalez, Moore, Geerman, Briezen, Antersijn, Stamper, Toppenberg, Wout, Zievinger, Danjo, Koeyers, Leon, Leo, Martis, Peterson, Oehlers, Greaux, Coffy, Wernet.

Nos ta lamenta cu si den nos tristeza nos por a lubida un of otro familiar y conocir.
Ta invita tur conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar diasabra 21 di oktober 2023 na Misa Fatima na Dakota di 9or pa 11or di mainta, despues saliendo pa Santana Catolico Paradera.
Ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He maketh me to lie down in green pastures:
he leadeth me beside the still waters.
He restoreth my soul: he leadeth me in the paths of righteousness for his name's sake.Yea, though I walk through the valley of the shadow of death,
I will fear no evil: for thou art with me;
thy rod and thy staff they comfort me.
Psalm 23

With deep sorrow we announce the passing away of our beloved Father, Grandfather, Great Grandfather and Great Great Grandfather.



Herman A. Lovell

Better known as Daddy

Left to mourn his loss are his:
His beloved wife: † Violet Lovell Sprott

His Children:
Frederick Lovell & Rubia Bernabela and Family
Kennedy Lovell & Edith Lovell-Ramou and Family
Cheryl Lovell & Rob Johnson
Glenford Lovell & Mercedes Lovell-Rumnit and Family
Elvis Lovell
Minerva Priest-Lovell & Cyrill Priest and Family
Jacqueline Pas-Lovell & Nelson Pas and Family

Like Daughter: Eunice (Nisha) Wieske and Family

His Grandchildren:
Lisette Helmijr-Kock, Jay Lovell, Charytin Kock, Lateef Lovell, Janirra Kock, Kerry Lovell, Janico Lovell, Keshia Lovell, Kimberley Violenus-Priest, Jeanella Pas, Kendra Priest, Kristina Priest

Great - Grandchildren:
Edylienne, Charlene, Jayvaughn, Cangely, Jaydtienne, Elyxienne, Ay'celine, Ceanna, Caleb, Kal-el, Christer

Great - Great - Grandchild:
Lyxienne Solognier
His dearest ex-colleagues from CMB
Special thank you to Amada60+ Care Services

Related Family: Lovell, Sprott, Canwood, Woodley, Young, Simons, Singh, Every, Pas, Bernabela, Ramou, Rumnit, Priest, Kock, Martina, Helmijr, Tearr, Brown, Rogers, Sille, Tromp, Saladin, Violenus, van Putten, Johnson, Solognier.

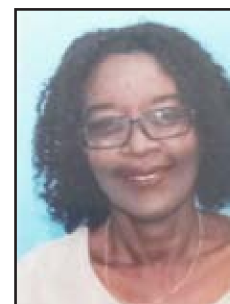
Family in Aruba, Curacao, St. Eustatius, St. Maartin and Holland

Opportunity for condolences will be held on Saturday October 21st, 2023, at Aurora Funeral Home from 7:00 pm to 9:00 pm.

The funeral service will take place on Monday October 23rd, 2023, at Aurora Funeral Home from 9:00 am to 11:00 am and from there to the central burial ground at Sabana Basora.

"Alleen bij God vindt mijn ziel haar rust, van hem komt mijn redding."
Psalm 62:2

Toch nog onverwacht moeten wij in liefde afscheid nemen van onze zorgzame zus, tante en groottante:



Junette E. Dumfries

Namens de nabestaande broers, zussen, neven, nichten, neefjes, nichtjes, achterneefjes en achternichtjes:

Lucie, Lindon en familie
Yvette
Joseph en familie
Marc, Hanne en familie
Jean Robert en familie
Elcie en familie
Magda, Wayne en familie
Daniel, Marina en familie
Suzee en familie
Siegfried
Diana, George en familie
Ishmara en Gökhan
Jamila
Shomar en Jamee
Damian
Kenneth en familie
Jeandy-Laine
Kiandrah
Sharon
Justin en Kaya
Erica en Thomas
Christian
Giancarla, Napo en familie
Gigi
Gianneilly
Anisa
Attayah
Dashmara
Raymond
Marion en familie
Gisela en famlie
Boyke en familie
Debbie, Owen en familie
Madison
Cliffy, Yesebel en familie
Marisa
Maighley

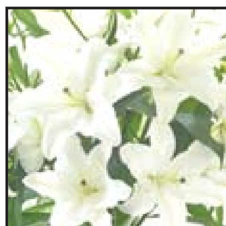
Overige familieleden in het buitenland en lokaal:
Dumfries, Hamilton, Gumbs, Paillant, Searchwell, Douglas, Milton, Grant, Hoogdorp, Bijlhout, Ashby, Kingsale, Woodley, Bouchotte.

De rouwdienst zal plaatsvinden op maandag 23 oktober 2023 van 2pm tot 4pm te Royal Funeral Home aan Cumana 44 en zal worden voorgeleid door ds. Jan Rinzema. Daarna zal de ter aarde bestelling plaatsvinden in de Protestantse Begraafplaats te Oranjestad.

Vriendelijk verzoek van de familie om geen rouwbezoek te doen aan huis noch vóór noch ná de rouwdienst en ter aarde bestelling.

Moge haar ziel in vrede rusten.

De Familie Dumfries.



"Dios ta amor y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki,
tur dia lo mi ta banda di boso curason,
mi por stens di loke Señor ta haci"

Salmo 33

Cu hopi tristesa, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia cu a bay sosega den brasa di Señor, nos bunita y humilde ruman stima:

Magda Filomena Roos

"Mada"
*13-01-1955 - †18-10-2023

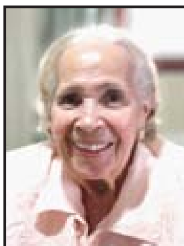
Na nomber di su:
Rumannan:
Ivis y Chu Halabi-Roos
Ellen y Eduardo de Veer-Roos
Yvonne Roos
Edgard "Dady" Roos y Grecelle Croes
Norman Roos
Sigfried "Kiki" Roos
Soraya Roos
Sobrino- y sobrinanan:
Edwin y Cecile Roos-Provence y famia
Rebecca Roos y nan mama Ineke Molenaar

Selimah y Jaime Maduro-Halabi y famia
Ramsey y Jourraine Halabi-Figaroa y famia

Murielle y Patrick Brown-Roos y famia
Amy y Juan David Yrausquin-Roos y famia
Ayudantenan: Celina, Hillalie, mama Su y su nurse stima Jourraine.
Hairdresser: Nancy
Primo- y primanan y demas famia.

Acto di entiero lo tuma lugar na Royal Funeral Home dialuna 23 di oktober 2023 di 9'or pa 11'or di mainta. Despues lo hiba nos difunto stima na su ultimo lugar di sosiego na Santana di Paradera.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.



"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

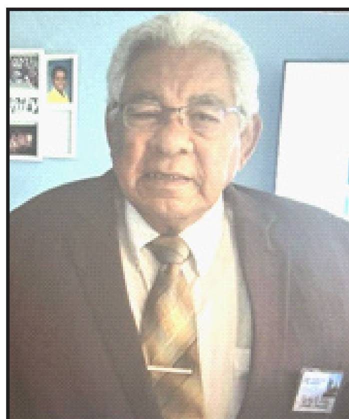
Nos ta anuncia fayecimento di:

Celia D. Maduro

*23-01-1936 - †19-10-2023
Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

"Lo bo jama, I lo mi contesta bo:
Bo lo anhela pa mira obra di bo man" Job14-15

Cu hopi tristesa nos ta anuncia cu a fayece:



Carlos B. Kelly

"Calo, Papu, Mo Calo"
*04-11-1939 - †17-10-2023

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Na Bo, Señor mi ta alsa mi alma, mi Dios, mi ta confia den Bo

Mediante e anuncio aki nos ta participa fayecimento di nos tata, welo y ruman:



SEFERINO VICTORIANO KELLY

Cariñosamente yama "Toyano of Toto"
* 02-11-1939 – †20-10-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Colegio Arubano a presenta e rekisitonan nobo di admision na Ciclo Basico 1





Recientemente autoridad di Colegio Arubano a establece e rekisitonan di admision pa e aña escolar venidero. E directiva di Colegio Arubano representa pa rector Sr. Tim Croes y conrector di Ciclo Basico 1 y 2 Sra. Jennifer Arends–Reyes a presenta dialuna pasa, durante un reunion informativo na e scolnan basico, e rekisitonan nobo di admision pa Ciclo Basico.

Na e ocasion aki a invita tur scol basico. Den pasado Colegio a utilisa su propio prueba di admision, e 'Colegiotoets', como un di e rekisitonan pa drenta Ciclo Basico. Desde algun aña pasa, Aruba a introduci e 'Doorstroomtoets' nacional pa tur alumno di klas 6 di scol basico. E prueba ey combina cu recomendacion di e scolnan basico hunto cu rapport di klas 5 y 6 ta forma e criterionan pa admision.

Desde aña escolar venidero, Colegio lo aplica cuatro scenario. Un alumno cu por lo menos ta cumpli cu un di e scenarionan ta admiti na Ciclo Basico 1. Cu introduccion di e cuater scenarionan Colegio Arubano ta hustifica e potencial di e alumnonan cu a completa scol basico cu exito. Riba e website www.colegioarubano.aw a describi e cuater scenarionan. Proximamente, lo publica riba e website un funcion, cu lo yuda e futuro alumno y nan mayor pa facilmente comproba si ta cumpli cu e rekisitonan di admision.

Colegio Arubano ta ofrece enseñansa secundario riba nivel di havo/vwo y tin un historia di casi 65 aña. Actualmente, e scol tin 1300 alumno y mas di 80 docente. Colegio Arubano ta un scol solido y popular, unda varios generacion di profesionalnan a studia. E ta un scol catolico habri pa tur grupo di religion.

Pa finalisa, Colegio Arubano ta gradici tur hende cu a asisti na e encuentro informativo. Solamente hunto nos ta para fuerte pa e bienestar di nos muchanan y nan futuro!

Agencia Nuclear di Nacionnan Uni a wak empleadonan di laboratorio Hapones prepara pisca na planta daña





(AP) – Cientificonan di U.N Nuclear Agency a wak diabierna mientras empleadonan di laboratorio Hapones a prepara muestra di pisca colecta na un mercado di seafood rond di Fukushima su planta nuclear pa test e siguridad di e awa sushi radioactivo cu ta sali for di e planta daña den lama.

E acto di deshaci di e awa aki a cuminsa dia 24 di augustus y ta premira di sigui pa e siguiente decadanan. El a enfrenta oposicion di gruponan di piscadonan y paisnan alrededor, incluyendo China y Russia, cual a prohibi importacion di tur seafood di Hapon.

Hapon su gobierno y e operador di e planta, Tokyo Electric Power Company Holdings a bisa cu no por evita esaki pa motibo cu e tankinan di pa warda e awa aki lo ta yen proximo ana. Nan ta bisa cu e awa produci pa e planta dana aki ta ser trata pa reduci e radioactividad na nivelnan cu ta safe y despues ta disminui esaki cu cantidad masivo di awa di lama pa haci esaki hopi mas safe cu e standardnan internacional.

Riba diabierna, ekipo di International Atomic Energy Agency tabata mira mientras muestra di pisca tabata ser prepara na Marine Ecology Research Institute na Onjuku. E ekipo ta na Hapon pa inspecciona e colecta y proceso di e awa di lama ademas di muestranan di pisca for di e area di e planta, cual a ser daña pa un teremoto y tsunami den maart di aña 2011 cu a daña su sistemanan pa mantene friu y consecuentemente 3 reactor a smelt.

E muestranan prepara pa e instituto di investigacion lo ser manda IAEA pa test y 10 otro facilidad di investigacion na Hapon, Sur Korea, China y Canada pa asina sigura transparencia y e siguridad di e awa aki.

Minister di Belgica ta retira despues cu 'eror monumental' a laga extremista scapa extradicion



(AP) – Belgica su Minister di Husticia riba diabierna despues di loke el a describi como un "eror monumental" despues cu a descubri cu Tunisia tabata buscando extradicion aña pasa di un extremista Islamico cu a tira dos persona di Suecia y a herida un tercer persona e siman aki.

Minister di Husticia Vincent Van Quickenborne a bisa cu su persona y su servicionan tabata buscando detayenan pa compronde con Abdesalem Lassoued a disparce for di e mapa dos aña atras despues cu a nenga su asilo y a autoridadnan Belga a ordena pa e ser deporta y manda Tunisia. Riba dialuna anochi, Lassoued a los tiro riba dos hende homber y a herida un tercer persona. E atake a causa e lockdown di mas di 35,000 persona den un stadion di futbol unda nan a bay wak Belgica hunga contra Suecia.

Den un video publica online, el a bisa cu e tabata inspira pa Estado Islamico (IS). El a fayece diamars mainta despues cu el a ricibi tiro di polis na un cafe na Brussels.

"Awe mainta mi a remarca e siguiente elitenan; dia 15 di augustus 2022 tabatin un peticion pa extradicion di parti di Tunisia pa e homber aki," Van Quickenborne a conta reporteronan. "E demanda aki ser transmiti dia 1 di september, manera mester ta, pa e experto di husticia na fiscalia di Brussels. E magistrado encarga no a follow up cu e demanda aki y no a tuma accion," el a comenta, agregando cu "e ta un eror individual, Un eror monumental. Un eror inaceptabel. Un eror cu consecuencianan dramatico," Van Quickenborne a bisa anunciando cu el a entrega su renuncia na Prome Minister, Alexander De Croo.

"Aunke ta trata di e trabao di un individuo y un magistrado independiente, mi mester, a pesar di esaki, asumi tur e responsabilidad politico pa e eror aki." e minister a declara. Den un publicacion riba X, De Croo a bisa cu el a tuma nota di Van Quickenborne su renuncia y a ofrece "respet pa su curashi." E Prome Minister a haci un yamado na e ministernan y oficialnan top di siguridad riba diasabra pa asina por tin un bista mas cla riba e fracaso.

E eror ta otro indicacion di Belgica su sistema di husticia, aunke e biaha aki tabatin consecuencia mortal. Van Quickenborne tin tempo bibando bao proteccion policial a causa di menasanan contra su bida. Huesnan y oficialnan di polis ta keha frecuentemente tocante falta di empleadonan y cantidad grandi di trabao.



ARUBA VANDAAG®
Zaterdag 21 oktober 2023 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

CAft: “Pak nu door om de overheidsfinanciën en de economie te versterken”


Pagina 3

Groep inwoners van Sero Colorado:

“De bewoners hebben geen verantwoordelijkheid voor beslissingen die in strijd zijn met de wet”


Pagina 2

Mediator van de Overheid Anselmo Pontilius:

“Er moet dringend een fonds worden opgericht om de problemen van ouderen aan te pakken”


Pagina 4

Groep inwoners van Sero Colorado:

"De bewoners hebben geen verantwoordelijkheid voor beslissingen die in strijd zijn met de wet"

Het onderwerp van de bouw van het hotel bij Baby Beach, genaamd Hotel Secrets, blijft een belangrijk onderwerp. Onlangs heeft een groep bewoners van Sero Colorado in een verklaring aangegeven dat ze geen verantwoordelijkheid dragen voor beslissingen die in strijd zijn met de wet.

Sinds de aankondiging van de bouw van dit hotel bij Baby Beach in 2020, heeft een groep bewoners van Sero Colorado onmiddellijk hun bezwaar geuit tegen deze bouw, omdat zij van mening zijn dat dit in strijd is met de wet.

In hun recente verklaring benadrukken de bewoners, die zich hebben verzet tegen de omvang van het project Hotel Secrets, dat ze altijd de wet hebben gebruikt om de regering van Aruba en indirect Three Rivers te waarschuwen dat het project niet in overeenstemming is met de wet en niet voldoet aan de welzijnsvoorwaarden voor de buurt.

Op verschillende momenten heeft deze groep bewoners rechtszaken aangespannen tegen de regering van Aruba vanwege de bouw van Hotel Secrets. Ze benadrukken dat ze de regering altijd hebben geïnformeerd over de juridische behandeling van rechtszaken en dat ze niet tegen toeristische ontwikkeling zijn, maar ze benadrukken dat de verlening van een bouwvergunning in overeenstemming moet zijn met de wet en behoorlijk bestuur, wat volgens hen op verschillende momenten niet het geval is geweest.

"De bezwaren tegen Hotel Secrets die sinds 21 oktober 2020 worden ingediend, hebben ook geleid tot de oproep om niet te bouwen en onnodige kosten te vermijden. De bouw van Hotel Secrets begon pas nadat de bewoners bezwaar hadden gemaakt en tegen alle verzoeken van de bewoners om niet te bouwen," benadrukte de groep in hun verklaring.

Ze geven aan dat ondanks de waarschuwingen van de bewoners, de overheid ver is gegaan en zelfs de beslissing heeft genomen om de wet die Aruba beschermde tegen mogelijke claims van investeerders op te heffen.
De bewoners leggen uit dat de overheid artikel 59 van de Bouw- en Woonverordening van Aruba heeft geschrapt, wat automatisch elke constructie zou stopzetten wanneer er bezwaar was ingediend, en op die manier Aruba financieel zou beschermen als een investeerder met een grote claim zou komen omdat het werk was gestopt. Dit gebeurde omdat de wet het werk stopte en niet een beslissing van de regering was.





Deze groep bewoners heeft verschillende waarschuwingsbrieven gestuurd om de regering en Three Rivers te waarschuwen om de bouw te stoppen en onnodige kosten te vermijden, maar hiermee werd geen rekening gehouden. Ze voegen eraan toe dat de overheid op de hoogte was van artikel 59 van de Bouw- en Woonverordening van Aruba, maar desondanks de bouw van Hotel Secrets heeft laten doorgaan.

"Op basis hiervan kunnen we concluderen dat de overheid alle verantwoordelijkheid heeft genomen op het moment dat ze de bouw van Hotel Secrets niet heeft gestopt zoals de wet voorschrijft. Onder geen enkele omstandigheid kan de schuld bij bewoners worden gelegd die gebruik maken van hun wettelijke rechten om Three Rivers dure investeringen te laten doen. Het was een risico dat het bedrijf zelf heeft genomen en ze kunnen zich niet verstoppen achter de positie van de overheid, aangezien de zaak voor de rechtbank is en de juristen van het bedrijf moeten begrijpen hoe de wet werkt," concludeerde de verklaring.

Op meerdere momenten heeft Three Rivers Real Estate VBA benadrukt dat ze hebben voldaan aan alle wettelijke vereisten voor de bouwvergunning, en het proces duurde even voordat Three Rivers de benodigde vergunningen kreeg voor de bouw van dit hotel.

De groep bewoners van Sero Colorado die tegen de bouw van het hotel bij Baby Beach is, heeft meerdere keren de rechtbank bezocht om te proberen de bouw van dit hotel te stoppen.

Op 7 juli jongstleden oordeelde de Administratieve Rechter, de heer de Haseth, in zijn uitspraak dat de regering van Aruba moet reageren op de bezwaren van de bewoners van Sero Colorado voordat het project van Three Rivers kan doorgaan. Dit gaf de groep bewoners opnieuw reden om te stellen dat 'Secrets' niet aan alle welzijnseisen voldoet.

Dit betekent dat de Minister van Algemene Zaken, Innovatie, Bestuursorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening de bezwaren tegen de bouwvergunning moet overwegen en met een nieuwe verordening moet komen waarin rekening wordt gehouden met deze minimale eisen, aldus de rechter.

De bewonersgroep heeft al twee jaar gevochten over dit onderwerp in de rechtbank. In mei 2020 gaf de verantwoordelijke minister Three Rivers toestemming om een hotel te bouwen in Sero Colorado. Nadat ze bezwaar hadden ontvangen van de bewoners, vaardigde de regering op 9 maart 2021 een decreet uit waarin werd gesteld dat de groep niet ontvankelijk was om bezwaar in te dienen.

Op 9 februari 2022 kregen de bewoners echter toch gelijk van de Landelijke Administratieve Rechter (LAR), die oordeelde dat ze dit recht hadden op basis van hun argumenten en het overheidsdecreet vernietigde. In die uitspraak van 9 februari 2022 werd de minister opgedragen om een nieuwe beslissing te nemen op basis van het bezwaar van de bewoners.

Op 5 mei 2022 en tegen het besluit van de rechtbank in, herhaalde de minister het decreet dat het bezwaar van de bewoners tegen Secrets niet-ontvankelijk was en negeerde hij wat de rechtbank had bepaald. De minister heeft de uitspraak van 9 februari 2022 aangevochten bij het Hof, en op 24 mei 2023 heeft het Hof de beslissing van de rechtbank bevestigd en gesteld dat de minister het bezwaar van de bewoners heeft gefrustreerd en een nieuw decreet moet uitvaardigen waarin rekening wordt gehouden met hun bezwaren.

CAft: “Pak nu door om de overheidsfinanciën en de economie te versterken”

De economie van Aruba groeit aanzienlijk sinds 2021. In 2023, volgens de laatste cijfers van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), zal de economie met 8 procent groeien. Voor 2024 wordt een groei van 3 procent verwacht.

Deze sterke opleving, vergezeld van fiscale maatregelen, vertaalt zich in aanzienlijk hogere belasting- en premie-inkomsten dan oorspronkelijk begroot. De onverwachte inkomsten zijn aanzienlijk, zowel voor het land als voor andere publieke sector entiteiten. Het is belangrijk voor Aruba om het momentum te gebruiken om de overheidsfinanciën structureel op orde te brengen en de economie veerkrachtiger te maken. Dit kan worden bereikt door een prudent begrotingsbeheer te voeren, onverwachte inkomsten te gebruiken om de overheidsschuld (83 procent van het bbp in 2023) te verminderen en investeringen te doen die de groei bevorderen. Structurele hervormingen in de gezondheidszorg en sociale zekerheid dragen ook bij aan meer veerkracht.

Het begrotingsvoorstel voor 2024 is op tijd ingediend, wat het begrotingsrecht van het parlement versterkt. Echter, in tegenstelling tot het begrotingsproces, is er vertraging wat betreft informatie over uitvoering en verantwoording. Het wordt verwacht dat de onverwachte inkomsten



in 2023 het begrotingsoverschot van de publieke sector aanzienlijk boven de norm van 1 procent van het bbp zullen brengen. De financiële positie op de korte termijn is gunstig, maar er zijn aanzienlijke risico's. De rentekosten, die al 16 procent van de begroting uitmaakten, zullen aanzienlijk hoger zijn dan oorspronkelijk begroot vanwege de duurdere herfinanciering van de liquiditeitsondersteuningslening. Als gevolg hiervan zullen de rentekosten andere noodzakelijke uitgaven of investeringen verdringen, en blijft kostenbeheersing uiterst belangrijk. Investeringen zijn nodig om de economie veerkrachtiger te maken en de capaciteit om inkomsten te genereren te vergroten.

Belastingen

Aruba heeft de eerste stappen gezet om haar fiscale systeem robuuster te maken met het Fiscaal Plan 2023. Toch blijft het systeem van indirecte belastingen gefragmenteerd en daardoor onnodig complex. Het College financieel toezicht Aruba (CAft) blijft, in overeenstemming met het Nationaal Pakket en de aanbevelingen van het IMF, aandringen op vereenvoudiging van het systeem van indirecte belastingen en de invoering van een Belasting Toegevoegde Waarde (BTW) op korte termijn, zoals eerder aangekondigd. Een eenvoudiger systeem zal ook de belastingnaleving ten goede komen. Het is belangrijk dat Aruba de belastingnaleving verhoogt om een evenwichtige verdeling van de lasten te waarborgen en zo ruimte te creëren voor extra begrotingsuitgaven ter bevordering van de groei.

Gezondheidszorg en sociale zekerheid

Vanwege de demografische ontwikkeling zullen de kosten voor gezondheidszorg en pensioenen blijven stijgen, wat in de toekomst tekorten zal veroorzaken. Om de uitgaven in de gezondheidszorg onder controle te houden, overweegt de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) een uitgavenkader. In principe staat CAft achter een uitgavenkader, zodat in goede economische tijden de overschotten kunnen worden opgebouwd en dienen als een reserve voor economische tegenvallers. Het is echter belangrijk dat het uitgavenkader niet te ruim is en alleen wordt toegepast om de groei van de gezondheidszorguitgaven te beheersen. Gezien de huidige enorme overschotten, beveelt CAft aan maatregelen te nemen, zodat gezondheidszorg en sociale zekerheid betaalbaar blijven voor toekomstige generaties.

Joran van der Sloot toegeeft Natalee Holloway te hebben vermoord

Joran van der Sloot, de voornaamste verdachte in de verdwijning van Natalee Holloway in 2005, heeft toegegeven dat hij de jonge vrouw uit Alabama tot haar dood heeft mishandeld en haar in de zee bij Aruba heeft gedumpt nadat hij haar seksuele avances had afgewezen.

Associated Press (AP) meldt de nieuwe details over de moord op Natalee Holloway die woensdag bekend zijn geworden, toen Van der Sloot zichzelf schuldig heeft verklaard aan het afpersen van de moeder van Holloway, waarmee een zaak die bijna 20 jaar lang de aandacht van het publiek en bijna de hele wereld heeft getrokken, is opgelost.

Hoewel Van der Sloot niet is aangeklaagd voor de moord op Natalee Holloway, heeft zijn poging om bijna een kwart miljoen dollar van de moeder van het vermoorde meisje, Beth Holloway, af te persen, onderzoekers een cruciale link naar haar moord gegeven. Eindelijk kan de familie afsluiting vinden





voor de onzekerheid waarmee ze bijna 20 jaar hebben geleefd.

"Tot op de dag van de misdaad is het nu voorbij," zei Beth Holloway, de moeder van Natalee, tegen verslaggevers buiten de federale rechtbank in Alabama. "Joran van der Sloot is niet langer de verdachte in de moordzaak van mijn dochter. Hij is de moordenaar."

Natalee Holloway verdween tijdens een afstudeerreis met haar klasgenoten. Ze werd voor het laatst gezien op 30 mei 2005, toen ze uit een bar vertrok met Van der Sloot. Hij werd ondervraagd over zijn betrokkenheid bij haar verdwijning, maar nooit veroordeeld. Enkele jaren later werd Natalee Holloway officieel doodverklaard, maar haar lichaam werd nooit gevonden.

Nu, bijna 20 jaar later, heeft hij zich schuldig verklaard aan de aanklachten van afpersing en fraude in ruil voor een gevangenisstraf van 20 jaar, die hij tegelijkertijd zal uitzitten met de straf van 28 jaar die hij momenteel uitzit in Peru voor de moord op Stephany Flores in 2010. Van der Sloot, met geboeide handen en in een oranje gevangenisuniform, vertelde de rechtbank dat hij hoopt dat zijn bekentenis tot afsluiting kan leiden.

"Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om mijn excuses aan te bieden aan de familie Holloway, mijn eigen familie," zei hij. "Ik ben niet dezelfde persoon als ik toen was," voegde hij eraan toe.

In een interview met zijn advocaat zei hij dat hij en Holloway samen in zee waren gaan zwemmen. Holloway begon zich tegen hem te verzetten, maar hij bleef haar vasthouden en sloeg haar met zijn vuist tegen haar hoofd. Hij stond op en sloeg Holloway "vrij hard" in het gezicht terwijl ze nog steeds sliep.

Op dat moment zei hij dat Holloway buiten bewustzijn was, mogelijk zelfs dood, maar zeker bewusteloos. Hij zei dat hij een blok beton pakte en dat tegen haar gezicht sloeg.

In paniek en onzeker over wat te doen, zei hij dat hij het lichaam van Holloway over de rotsen sleepte totdat het in het zeewater lag, en duwde het lichaam in zee.

Mediator van de Overheid Anselmo Pontilius:

"Er moet dringend een fonds worden opgericht om de problemen van ouderen aan te pakken"

Het Nationaal Forum voor Ouderen is na twee dagen afgesloten, waarbij verschillende onderwerpen werden besproken door verschillende belanghebbenden, en zo een plan voor ouderenbeheer op Aruba werd ontwikkeld, geformaliseerd en uitgevoerd. Tijdens het forum was de persoon die als overheidsbemiddelaar fungeert, de heer Anselmo Pontilius, aanwezig, en hij zorgde ervoor dat dit forum een instrument was om een nationale kwestie aan te pakken.



Op dit moment, zoals Pontilius benadrukte, zijn er 110.000 inwoners waarvan ten minste 20.000 al ouder zijn dan 60 jaar. Op zichzelf hoeft dat geen probleem te zijn, maar vergrijzing is een wereldwijd probleem waar al behandelingen voor bestaan. In dit opzicht is Aruba geen uitzondering; het lijkt gewoon dat het probleem veel groter is dan men denkt. "Bijvoorbeeld, op dit moment hoor je al dat er een wachtlijst is van minstens 200 patiënten die wachten op een plek om te verblijven. Als ze eenmaal de plaats hebben, is er niet genoeg gekwalificeerd personeel om daar te werken, dat is het ernstige deel. Daarnaast is er vervoer voor ouderen, dekking van medicijnen die niet langer door AZV worden gedekt, onder andere kwesties."

Daarom stelde Pontilius tijdens het Nationaal Forum voor Ouderen voor om een dringend fonds op te richten om dit probleem aan te pakken, een fonds dat minstens 15 tot 20 miljoen florin zou moeten bevatten, met verschillende voorstellen over hoe dit moet worden aangepakt. Het moet echter een structureel fonds zijn, geen tijdelijke oplossing, en het zou de situatie moeten oplossen of op zijn minst verlichten. "Maar het is een taak op de middellange en lange termijn waarvoor elk regeringsteam moet zorgen dat we dringende oplossingen hebben. Momenteel is bijvoorbeeld het verblijf een serieus probleem, er zijn geen bestaande plaatsen, hoe gaan we privéplaatsen ondersteunen? En tegelijkertijd, terwijl we onszelf momenteel opleiden, hoe bereiden we ons voor op de toekomst? Er zijn veel burgers die 30 tot 40 jaar hebben gewerkt en als ze hun pensioen en uiteindelijk een aanvullend pensioen krijgen, worden ze hard getroffen als ze belasting moeten betalen. Maar tegelijkertijd zeggen CBS-cijfers dat iemand zonder 2.500 florin per maand problemen heeft, dus hoe ga je hen verlichten?" vroeg Pontilius.
Dit zijn zaken die op tafel liggen waarbij er gezamenlijk naar nationale problemen moet worden gekeken en op nationaal niveau oplossingen moeten worden geboden, zoals hij uitlegde.

Discriminatie is ook een probleem voor ouderen en dit werd ook besproken tijdens het Nationaal Forum. En hiervoor stelde Pontilius de vraag hoe dit kan worden verlicht. Iedereen moet begrijpen dat er een arbeidsmarkt moet zijn, hoe hiermee om te gaan is van het grootste belang en "met de hoop dat de beroepsgroepen zelf ook eerlijk naar buiten komen. Dit is noodzakelijk, want het is een extra probleem voor onze samenleving."
Wat betreft het te creëren structurele fonds, zei Pontilius dat de werknemers zelf kunnen beginnen en dat Aruba op zijn minst zijn "dringende" deel moet bijdragen, zo besloot hij.

De regering heeft afstand gedaan...

Van automatische renteverlaging...

Wat niet gezegd wordt op een persconferentie van de regering is soms net zo of zelfs belangrijker dan wat naar voren wordt gebracht. Dat is het gevoel dat we hadden na de laatste persontmoeting van onze Premier over de laatste ontwikkelingen in het gebed zonder end van discussie en conflict met de Nederlandse regering over leningen en financieel toezicht.

Wat we direct uit haar toespraak konden vernemen is dat er eindelijk een overeenkomst voor de Covid-leningen is ondertekend; Afl. 915,5 miljoen, met een percentage van 6,9%, gedurende 20 jaar. Wat wel veranderd is, is dat de lening niet op basis van 'annuïteit' is maar een zogenaamde 'lineaire' lening'. Hierdoor is de betaling op de hoofdsom zelf elke maand/jaar gelijk, maar de rentebetaling varieert, in die zin dat deze bij elke betaling wordt verlaagd, omdat de rente wordt berekend op basis van de resterende hoofdsom. Dat is niet de belangrijkste vraag die we in dit verband hebben. Belangrijker is te achterhalen waarom de regering van Aruba afstand heeft gedaan van de mogelijkheid om een automatische renteverlaging te verkrijgen, door een akkoord te bereiken over de rijkswet op het financieel toezicht en de wijziging van de landsverordening financieel toezicht van Aruba (LAft) om die uiterlijk 1 januari 2024 in werking te laten treden. Dat zijn we niet te weten gekomen van onze eigen Premier... Zoals altijd is het de Nederlandse kant die ons op de hoogte brengt van dit soort details. In de laatste brief (van 11 oktober 2023) van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer staat letterlijk: " Aruba heeft afstand gedaan van de door Nederland geboden mogelijkheid om de rente automatisch te verlagen wanneer alsnog overeenstemming wordt bereikt over een Rijkswet waarin het financieel toezicht wordt geregeld en een wijziging van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft) in werking is getreden. Uiteraard is Nederland bereid om in die situatie alsnog te spreken over het verlagen van het rentepercentage, conform het aanbod zoals dat door Nederland gedaan is.

Vraag: Wat heeft de regering van Aruba ertoe gebracht deze mogelijkheid te laten lopen? Aangezien we daar geen uitleg over verwachten van de overheid, en er ook geen tijd te verspillen is met het doen van verzoeken om vervolgens te zitten wachten op iets dat we rechtstreeks van onze overheid zouden moeten krijgen en niet via Nederland, gaan we de mogelijke reden(en) hiervoor analyseren. Een eerste overweging is dat er twee voorwaarden zijn gesteld door de staatssecretaris zelf: een akkoord over de rijkswet en de invoering van de wetswijziging op Aruba zelf. De datum voor de inwerkingtreding kennen we, want dat heeft de bevoegde Nederlandse minister de Tweede Kamer in een eerdere brief van zijn Staatssecretaris aan de Tweede Kamer meegedeeld. In die brief zegt de minister dat hij de regering van Aruba heeft geïnformeerd dat hij verwachtte dat men de wetswijziging zou uitvoeren, waarbij de criteria die in het Protocol van 2018 zijn overeengekomen, vanaf 1 januari 2024 in de lokale wet moeten worden opgenomen. Hiermee zou moeten worden gecorrigeerd wat in 2019 niet goed was gegaan en leidde tot een wetswijziging die Nederland niet goedkeurde en nooit in werking trad. Het laatste wat we over deze kwestie hoorden, waren vragen die onze redactie aan onze premier stelde, waarop het antwoord was dat er aan de wetswijziging werd gewerkt, maar dat men op Nederland wachtte om het een en ander goed te keuren. We weten niet precies wat er mis is gegaan, maar de automatische reductie van het rentepercentage is er in ieder geval niet meer. We konden van onze premier horen dat de rijkswet (RAft) "van tafel" is, maar dat lijkt ons eerder haar interpretatie van de zaak die niet noodzakelijkerwijs volledig overeenkomt met de feiten. Hoogstwaarschijnlijk kon de regering van Aruba, naast de rijkswet waarover nog overeenstemming moet worden bereikt, geen garanties geven dat de lokale wet op 1 januari 2024 gewijzigd en van kracht zou zijn, zoals de Nederlandse minister dat in zijn brief had geformuleerd. Dit leidde tot het in ieder geval tastbare feit dat wat in ieder geval "van tafel" is, de automatische verlaging van de rente is, wat ook het aanbod en de geest was van de motie die in de Tweede Kamer door twee parlementsleden was ingediend en goedgekeurd. En dat nu Nederland, te zijner tijd, "bereid is om erover te praten"...

Wat zegt dit alles ons nu? Om te beginnen is het moeilijk te geloven dat Aruba het aanbod van automatische bijstelling van de rente zou opgeven, zonder dat er iets gebeurt om dat teweeg te brengen. Als we zien dat zowel de regering, de premier zelf en een parlementslid van zijn partij, zijn begonnen met kritiek te uiten op de wijze van handelen van de Nederlandse regering, waarbij wordt gesteld dat het volgens hen niet juist is dat Nederland opnieuw aandringt op het toezichtproces in de voorgenomen rijkswet, zoals dit in grote lijnen ook geregeld is voor de andere autonome eilanden. Het argument van onze premier dat de rijkswet iets aan het Arubaanse parlement zou ontnemen is onzin, want het financieel toezicht is juist vooraf en na de begrotingsbehandeling in de Staten, en het is hetzelfde proces als in de huidige wet van Aruba. Alleen al het feit dat niet kan worden gegarandeerd dat de wet voor het einde van het jaar wordt gewijzigd, bewijst eens te meer dat Nederland de regering van Aruba niet kan vertrouwen. Toezicht kan dan nog steeds via een Koninklijk Besluit komen, omdat Nederland Aruba geen dag zonder toezicht zal laten...

ABC tegen de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling en Natuur:

Eerste mondelinge behandeling in de Eerste Aanleg Rechtbank

Gistermiddag vond in de Eerste Aanleg Rechtbank van Aruba de mondelinge behandeling plaats van de zaak Aruba Birdlife Conservation (ABC) tegen de Minister van Algemene Zaken, Innovatie, Bestuursorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Planning, en Natura Development NV. Tijdens deze hoorzitting presenteerde de advocaat die ABC vertegenwoordigde, G.W. Rep, het verzoek om voorlopige maatregelen en de verdediging.



In de officiële gerechtsdocumenten benadrukte advocaat Rep namens ABC dat de Rechter op verzoek van ABC had gevraagd om de bouwvergunningaanvraag in te dienen. De verleende vergunning dateert van 18 januari 2023. Desalniettemin, ondanks dat ABC had laten weten dat ze niet in het bezit waren van de documenten, vergat de Minister om deze in de zaak in te dienen. Hierdoor, zo stelde Rep, is het niet mogelijk om vast te stellen wat Natura op dat moment voor ogen had, en een verwijzing naar een document uit oktober 2022 is onvoldoende.

Rep benadrukte ook namens ABC dat de vertraging in de mondelinge behandeling niet hun verantwoordelijkheid was. In eerste instantie werd 30 augustus 2023 als datum voorgesteld, welke de Rechter om redenen van oproepingsproblemen met Natura heeft gewijzigd. Vervolgens werd 6 september 2023 als datum voorgesteld, en naar ABC's begrip heeft Natura op dat moment een verzoek tot diskwalificatie ingediend, wat heeft geresulteerd in een andere datum, namelijk 4 oktober 2023. Op die dag waren de advocaten van Natura ook niet beschikbaar, en ze vroegen opnieuw om uitstel vanwege ziekte en afwezigheid. Dit leidde tot de mondelinge behandeling op 18 oktober 2023.

Ondertussen had de Minister van Ruimtelijke Planning ruim de tijd om een beslissing te nemen over het bezwaar, maar dat hebben ze niet gedaan. Uit de gestelde vragen aan de Rechter blijkt dat op 11 oktober 2023 ABC een beroep heeft ingediend. Rep merkte op dat het opmerkelijk was dat er gisteren, 17 oktober, een kennisgeving is gedaan waarin de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling zich actief opstelde om een beslissing te nemen over het bezwaar van ABC.

Rep stelde dat in een e-mail van 9 oktober 2023, op verzoek van de Rechter, ABC de urgentie van VoVo 4 opnieuw heeft bevestigd. Hij benadrukte dat hij dit naar voren bracht in de hoop dat dit in overweging zou worden genomen.

DWJZ, namens de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, antwoordde dat ze wachten op een consultatiessessie van de Adviescommissie van LAR voor bezwaarzaken. Noch ABC noch DIP hebben iets gehoord van de LAR-commissie over ontvangst, verlenging van een termijn of advies, en in de tussentijd is de tijd voor de minister om een beslissing te nemen verstreken op 10 oktober 2023.

Uit de inhoud van de brief van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling van 18 juli 2023 (productie 7 VoVo) merkt Rep op dat het mogelijk is om af te leiden dat ze niet van plan zijn om de bouwvergunning in te trekken, omdat Natura aan de voorwaarden heeft voldaan, wat iets anders is dan het intrekken van de bouwvergunning vanwege schending van de wet (LRO, ROPV). Zolang de minister geen beslissing neemt om de vergunning in te trekken, op zijn minst in te trekken en af te wijzen vanwege schending van de wet (LRO, ROPV), blijft de bouwvergunning geldig.

De belangrijkste standpunt van ABC in de bezwaarprocedure is dat de bouwvergunning nooit had mogen worden verleend en moet worden ingetrokken of afgewezen vanwege schending van de wet (LRO, ROPV), wat een beslissing is van een hogere orde dan een eventuele beslissing van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling om de vergunning in te trekken vanwege schending van de voorwaarden, waaronder ze handelen zonder een ontheffing van Minister TINO (een voorwaarde die is opgenomen in de aangevochten bouwvergunning).
Rep benadrukt dat ABC er belang bij heeft om een onafhankelijke uitspraak te hebben over de aangevochten bouwvergunning en dat er tot dat moment geen mogelijkheid is dat Natura onherstelbare schade aan het betreffende gebied heeft veroorzaakt.

Hij benadrukt dat als op enig moment, ten eerste, Minister TINO een ontheffing verleent, indien zij dat willen, onder voorwaarden en verplichtingen of niet, en ten tweede de bouwvergunning zelf niet wordt geschorst, Natura direct tot uitvoering zal overgaan en rekening zal houden met eventuele schadevergoeding.
Het vonnis van de Rechter in de bezwaar/appelprocedure over de vraag of de bouwvergunning in de eerste plaats had moeten worden verleend, zou een "fictie" zijn als er geen tijdelijke regeling is die bepaalt dat het vonnis moet worden afgewacht. "Schade aan de natuur zal onomkeerbaar zijn als de bouwvergunning niet volgens het bestuursrecht wordt geschorst. ABC heeft daarom een dringend belang bij schorsing van de bouwvergunning."

Uit de ingediende procesdocumenten blijkt dat ABC belang heeft en dat dit niet is besproken (gemotiveerd). Ook, in veel gevallen beschouwt de Rechter ABC als belanghebbende voor de natuur.
ABC diende op 18 juli 2023 een beroep in, en op 19 juli 2023 deden ze een VoVo-verzoek. Hiermee is ABC ontvankelijk in hun verzoek en leggen ze de nadruk op het punt dat ze hebben verzocht dit geldig te laten blijven tot een beslissing in een hoger beroep.

Rep benadrukt dat het toevallig lijkt alsof de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling mogelijk een BOB heeft genomen vóór de behandeling, waarbij ze mogelijk proberen te bereiken dat de Eerste Aanleg Rechtbank hun beslissing over de inhoud niet controleert. Dit is echter niet het geval, zoals blijkt uit de Tekst & Commentaar van artikel 81 van de Wet op het Bestuursrecht (NL).

De beslissing van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling blijft een belangrijke beslissing, met name omdat de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling tot op heden geen redenen heeft gegeven en heeft aangegeven dat ze het bezwaar van ABC zullen afwijzen. Hij voegde eraan toe dat er ook een moment zal komen waarop, als Natura groen licht krijgt, ze alle inspanningen zullen leveren om hun plan uit te voeren. Natura heeft al laten zien dat ze bereid zijn om alles te doen om hun zeeproject te realiseren.

Het was in juli vorig jaar dat de rechter zijn uitspraak deed in de zaak van Aruba Birdlife Conservation (ABC) tegen Natura NV, de ontwikkelaar van Embassy Suites, om de bouw van een strand te stoppen omdat dit in strijd was met de wetten ter bescherming van inheemse soorten op Aruba.



ARUBA VANDAAG

Bijna evenveel overledenen...
Als kinderen die geboren worden...

Het fenomeen dat een aanzienlijk deel van onze bevolking steeds ouder wordt en wat dit allemaal inhoudt, staat deze week in de schijnwerpers bij de overheid. Dat is positief, maar het neemt niet weg dat de huidige focus tien of meer jaar geleden al op zijn plaats zou zijn geweest. De fundamentele gegevens die de uitdaging beschrijven waarmee we als gemeenschap worden geconfronteerd, liggen al enkele decennia op tafel, maar onze regeringen hebben altijd geloofd dat er nog tijd is. Het lijkt ons dat nu die tijd echt is gekomen en het belangrijk is om te horen wat het plan is voor het volgende decennium. Hierbij is het heel belangrijk om niet te blijven steken, zoals bij zoveel aangelegenheden, in het uiten van het algemene discours zonder zich te verdiepen in de zaak en zeker zonder een realistische en volledige visie te geven van wat er moet worden gedaan.

Om te beginnen de bovengenoemde fundamentele gegevens. In 2022 bereikten we het punt waarop het deel van de bevolking boven de 60 jaar 25,6% van die bevolking bedroeg. In 2030 zou dit 30% bereiken, met meer dan 30.000 mensen in deze categorie. Dat is niet alles. We krijgen steeds minder kinderen, in 2022 slechts 915, terwijl we in 2013 nog 1.374 geboorten konden registreren, ruim 450 meer dus dan in 2022. Als gevolg van deze demografische trends kende Aruba in 2022 een natuurlijke groei, het verschil tussen geboorten en sterfgevallen, van slechts 36... Ter referentie: in 2019 hadden we nog een natuurlijke groei van 513. In de afgelopen jaren hebben we een toename van sterfgevallen gezien, die in 2021 een record van 964 mensen bereikte. Met een steeds oudere bevolking wordt verwacht dat het aantal sterfgevallen structureel hoog zal blijven. Met de trend dat er minder kinderen worden geboren, kan dan worden verwacht dat we een lokale bevolking zullen hebben die niet op natuurlijke wijze zal groeien, het zal zelfs numeriek achteruitgaan. Overigens kunnen we ook opmerken dat we sinds 2018 een sterkere emigratie hebben dan immigratie, met als gevolg dat we sinds 2020 een vermindering van de officieel geregistreerde bevolking hebben gezien.

De gevolgen van deze situatie zijn talrijk, om te beginnen met het feit dat een kleiner aantal kinderen een bijna onmiddellijk effect zal hebben op de schoolvoorzieningen, die behoorlijk in kosten kunnen afnemen. In 2019 hadden we nog een groep onder de 15 jaar van 19.800, die eind 2022 was gedaald tot slechts ongeveer 17.000. Het CBS heeft eind 2023 nog geen actuele bevolkingscijfers over geheel 2022 kunnen geven. De reden is ons onbekend. Men kan deze kwestie puur vanuit de economische en financiële kant bekijken, in die zin dat we de kosten van onderwijs drastisch kunnen verlagen. We kunnen het echter ook zien als een kans om verbetering te stimuleren door het aantal leerlingen per klas te verminderen, iets dat de meeste experts wereldwijd zien als een belangrijke factor in het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Het zal niet alle problemen oplossen, maar het zal helpen, zolang de regering komt met een compleet en samenhangend plan om het uit te voeren. Waarom verwijst de overheid nooit op transparante wijze naar dit soort kwesties?

Het andere aspect dat we hier zullen behandelen, hoewel er een aantal is waar we niet toe zullen komen, zijn de gevolgen voor de arbeidsmarkt van deze demografische tendensen. Op de langere termijn, als de hierboven beschreven situatie voortduurt, en we zien niet wat een verandering zou veroorzaken, betekent dat concreet dat er structureel geen lokale vervanging zal zijn voor ouderen het arbeidsproces verlaten. Op dat moment zal zelfs het handhaven van de arbeidskrachten op hetzelfde niveau afhangen van de import van arbeidskrachten, om nog maar te zwijgen van enige economische groei, die 100% voor rekening van ingevoerde arbeidskrachten zal komen. Als men de import van arbeidskrachten zoveel mogelijk wil beperken, moeten we ouderen aanmoedigen om te blijven werken of weer aan het werk te gaan. Dit zal geen uniek idee zijn, omdat we zien dat dit al in veel landen gebeurt. In Nederland zijn er bijvoorbeeld organisaties die digitale communicatie gebruiken om te zoeken naar ouderen die bereid zijn om werk te doen, bijna altijd parttime. Een dergelijk initiatief is ook op Aruba enige tijd geleden genomen, maar een veel bredere poging zou nodig zijn, ook met deelname vanuit de overheid. De voordelen van een dergelijk project zijn talrijk. Het betekent een mogelijkheid om het inkomen te verhogen van veel mensen die slechts een gedeeltelijk pensioen hebben waar ze niet van kunnen leven. Het is logisch dat dit alleen iets is voor degenen is die het kunnen en willen doen. Maar het vereist meer. Om bijvoorbeeld een deeltijdbaan aantrekkelijk te maken, zou je iets met de belastingen moeten doen. Wie gaat er nu werken als ze dan veel van wat ze extra verdienen terug moeten geven aan de overheid? Het moet mogelijk zijn om deze zaken creatief aan te pakken. Het vraagt ook een andere "mindset" van onze ondernemers. Uit de ervaring van andere landen kunnen we leren dat het mogelijk moet zijn om het werk zodanig te organiseren dat het gemakkelijker en aantrekkelijker wordt om deeltijdwerkers in dienst te nemen. Het kan zelfs worden overwogen om buitenlandse studenten in staat te stellen naast hun studie parttime te werken, wat ook helpt om meer buitenlandse arbeid te beperken.

Op weg naar het hoogtepunt van het huidige demografische proces rond 2030 moet er nog veel gebeuren. Daarom kunnen we ons niet laten ophouden door louter uitingen van goede bedoelingen.

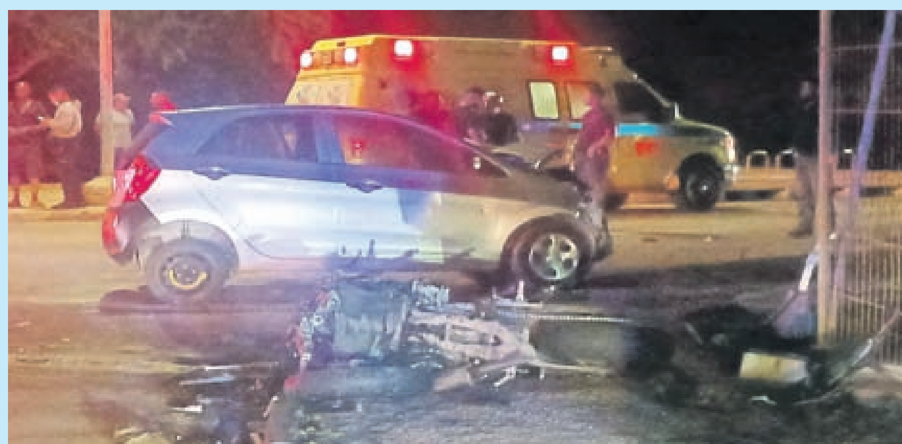
Dodelijk verkeersongeval leidt tot arrestatie



Op een vroege woensdagochtend vond een ernstig verkeersongeval plaats op de kruising van L.G Smith Boulevard en Adriaan Lacle Boulevard, waarbij de politie meldde dat een 21-jarige persoon betrokken bij dit ongeval is overleden.

Op woensdag 11 oktober, in de vroege uren, kwam er een melding binnen van een ongeval met gewonden op de kruising van L.G Smith Boulevard en Adriaan Lacle Boulevard. Onmiddellijk werden zowel de politie als een ambulance naar de locatie gestuurd. Bij aankomst van de patrouille bleek het te gaan om een ongeval tussen een zilverkleurige KIA Picanto en een scooter. De ambulances hebben zich over de slachtoffers ontfermd en hen naar het ziekenhuis vervoerd, omdat ze ernstig gewond waren.

Afgelopen zondag informeerde de politie dat Aruba tot nu toe 8 verkeersdoden heeft geregistreerd, en zij meldden dat zij deze informatie



van het ziekenhuis hadden ontvangen, waarbij Luisa F. Torres Gutierrez, geboren in Colombia op 16 juli 2002, het 8e verkeersdodelijke slachtoffer werd in 2023.

Gisteren heeft het Openbaar Ministerie een persbericht uitgegeven waarin staat dat de politie op dinsdag een man heeft gearresteerd in verband met een ernstig verkeersongeval dat plaatsvond op dinsdagavond 11 oktober op L.G. Smith Boulevard in Oranjestad.

Bij dit ongeval, waarbij een auto en een motor betrokken waren, raakten een 24-jarige motorrijder en zijn 21-jarige passagier ernstig gewond. De vrouwelijke passagier overleed gisteren als gevolg van haar verwondingen en de motorrijder verkeert in kritieke toestand.

Bon Dia Aruba stuurt zijn medeleven naar de familie van het overleden jonge slachtoffer.

Ouderen hebben meer nodig...

Dan een overeenkomst...

De nationale conferentie, bijeengeroepen door de minister die belast is met het ouderenvraagstuk, resulteerde in een overeenkomst die de handtekening kreeg van een aanzienlijk aantal relevante entiteiten van de sector, naast werkgeversorganisaties en vakbonden, om te werken aan een alomvattend beleid voor dit onderwerp. Dat is een goede start om iets positiefs te bereiken, en is zeer noodzakelijk in de jaren die voor ons liggen.

In een eerder redactioneel artikel van deze week hebben we al gewezen op de algemene factoren van de demografische situatie waarin we ons momenteel bevinden. Dit is gericht op zowel het fenomeen van de vergrijzing als de "ontgroening", waarvoor we in het Papiamento geen passende term hebben. Het betreft het fenomeen van een structurele daling van het aantal geboorten, met ernstige gevolgen voor de gemeenschap op de lange termijn.

De huidige overeenkomst heeft vooral tot doel de aspecten van individuele en collectieve zorgproblemen van de oudere bevolking aan te pakken. In de lijst van gepubliceerde onderwerpen kan de kwestie van de leef-en huisvestingsomstandigheden terecht als een aandachtspunt worden gezien. Vooral dit laatste, de huisvesting, vereist dringende en bredere aandacht dan alleen het probleem van voldoende facilitaire capaciteit om te zorgen voor ouderen die niet langer alleen of in een of andere vorm van gemeenschap kunnen leven, bijvoorbeeld met hun familie. Wanneer we het hebben over huisvestingsvraagstukken voor deze groep, kunnen we niet nalaten aandacht te besteden aan het aspect van urbanisatie in het algemeen. Wat is dan het probleem? Naar onze mening hebben we een ernstig verstedelijkingsprobleem dat al enkele decennia in een verkeerde richting groeit, waarbij steeds dure en waardevolle grond buiten de traditionele stedelijke centra word bezet, terwijl de centra zelf worden overgelaten aan de verwording van de commerciële en woningfunctie, zonder dat er tot op de dag van vandaag een gedegen reactie op dit probleem zichtbaar wordt. De situatie in het stedelijk gebied van zowel Oranjestad als San Nicolas vraagt om een herstelplan dat veel verder gaat dan alleen de aandacht voor de reactivering van de commercie in deze centra. Wat heeft dit dan te maken met de problematiek van de ouderenhuisvesting? Het is niet raadzaam om de fout te maken om woningbouwprojecten voor ouderen ver van het stadscentrum te plannen, alleen omdat daar gemakkelijker land kan worden gevonden omdat dit veelal domeingrond is waar de overheid zelf kan beslissen dat ze het beschikbaar stellen. Dit lijkt mooi, maar dompelt de oudere terug in een isolement, terwijl het verzorgen van huisvesting voor ouderen een deel van het opnieuw bevolken van het stadscentrum moet zijn, hetgeen een voordeel zou kunnen zijn is voor zowel deze groep zelf als voor het algemene doel van rehabilitatie van het stadscentrum. Het andere problematische aspect is dat de overheid in het algemeen geen huisvestingsplan heeft, en rekent op privé-initiatief om alles op te lossen. Dat kan niet het geval zijn, zelfs in landen met ruime middelen, zoals Nederland, is huisvesting iets dat niet zomaar wordt opgelost. En de staat speelt daar ook een belangrijke rol bij het aanpakken van de beschikbaarheid van woningen, omdat er een aanzienlijk deel van de bevolking is dat zich geen eigen woning kan veroorloven. In onze situatie is de situatie veel ernstiger, met meer dan twee derde van de bevolking die niet naar de bank kan gaan om een hypotheek aan te vragen, als ze al erin slagen een stuk grond te krijgen om daarop te bouwen. Bezien vanuit deze invalshoek, lijkt het ons een van de meest urgente gebieden is waar geen goed beleid van de overheid te zien is. Natuurlijk gaat dit allemaal veel verder dan een overeenkomst, een initiatief van de bewindsman die verantwoordelijk is voor ouderenzaken, maar men zal de steun nodig hebben van de andere ministeries die moeten zorgen voor beleid en concrete projecten van rehabilitatie van de stedelijke centra met daarin integratie van huisvesting voor ouderen.

Een oplettende lezer zal zich gemakkelijk realiseren dat ons commentaar niet in de eerste plaats betrekking hebben op de aspecten van de individuele gezondheid en zorgsituatie van deze groep. Dat heeft zijn reden: de aandacht van elk project tot nu toe gaat in grote mate in die richting, zonder aandacht voor waar we hier mee te maken hebben, terwijl we dit juist van het grootste belang achten om te slagen in welk lange termijn initiatief ook.

Tot slot de kwestie van de financiering van elk eventueel initiatief. De snelle reactie van de kant van de regering zou zijn dat "er geen geld is"... Als dat opnieuw, en nog steeds, het antwoord is, dan kunnen we elk initiatief om de gemeenschap samen te brengen tot dialoog en overleg wel laten varen, omdat er nooit iets concreets zal worden bereikt. We weten dat de overheid in het afgelopen decennium praktisch niet in staat is geweest om een aanzienlijk deel van haar inkomsten aan investeringen te besteden, vanwege de moeilijke financiële situatie die door de overheid zelf is gecreëerd. Zo was er van 2015 tot 2022 geen jaar meer dan Afl. 35 miljoen beschikbaar voor investeringen, met in totaal meer dan een miljard gulden aan budget... We moeten oppassen dat de schulden die moeten worden betaald niet het excuus worden om niets te doen, terwijl men weigert toe te geven dat daarom juist de reorganisatie van en bezuinigingen in het overheidsapparaat zo belangrijk zijn om te kunnen investeren, en dat het niet alleen gezeur vanuit Nederland is en van sommige vermeende lokale tegenstanders. Tot slot nog een positieve opmerking: er is besloten dat tijdens de raadpleging om de drie maanden verslag zou worden uitgebracht over de geboekte vooruitgang. Het is te hopen dat die taak ook transparant zal worden vervuld door deze verslagen te publiceren.

Prinses Beatrix brengt een bezoek aan Aruba in november

Het Koninklijk Huis heeft aangekondigd dat Hare Hoogheid Prinses Beatrix van Nederland Aruba en Curaçao zal bezoeken van dinsdag 7 tot vrijdag 10 november. Dit bezoek staat in het kader van het werk van de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) en sociale initiatieven op de eilanden.

Het bezoek is in het kader van het DCNA-congres over natuurvriendelijke oplossingen voor het herstel van ecosystemen op de Nederlandse Caribische eilanden. Prinses Beatrix is beschermvrouwe van de DCNA.

Tijdens haar bezoek aan Aruba, op de ochtend van 9 november, zal prinses Beatrix het Neptali Henriquez Park bezoeken. Deze speeltuin was in slechte staat en is gerenoveerd en uitgebreid met steun van Jantje Beton. Prinses Beatrix is beschermvrouwe van Jantje Beton. De stichting heeft als doel speelplaatsen in diverse locaties in het Caribische deel van het Koninkrijk te renoveren, zodat ze voldoen aan veiligheidsnormen en kinderen veilig kunnen spelen.

Na dit bezoek zal prinses Beatrix een bezoek brengen aan het hoofdkantoor van Telefoon voor Jongeren (Telefoon pa Hubentud). Deze organisatie viert volgend jaar haar 25-jarig jubileum. De jeugdtelefoon van Aruba is zo succesvol geworden dat kinderen en jongeren van Bonaire, Sint Eustatius en Saba ook bellen om gehoord te worden. De prinses zal met medewerkers en vrijwilligers spreken over natuur en sociale kwesties in Aruba en meer leren over de verschillende activiteiten en projecten van de stichting. Tot slot zal ze het nieuwe logo van Telefoon voor Jongeren onthullen.

Vervolgens zal de Gouverneur van Aruba, Zijne Excellentie Alfonso Boekhoudt, een lunch hosten voor de prinses in het Ceremoniële Huis.

In de namiddag zal prinses Beatrix Spaans Lagoen bezoeken, een wetland- en natuurgebied met mangrovebossen. Medewerkers van de National Park Foundation Arikok (FPNA) zullen daar het project 'Turning the Tide' presenteren, een pilotproject voor klimaatadaptatie en natuurherstel. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit van Aruba, de ScubbleBubbles Foundation en de Wageningen University & Research en wordt mede gefinancierd door het EU-programma RESEMBID.

In de mangrovebossen worden kanalen gegraven om sediment op te vangen, met als doel de waterkwaliteit te herstellen en de functie van de mangroven als 'kraamkamer' en bescherming van nabijgelegen koraalriffen te herstellen. Er zijn ook inspanningen om koraalriffen te herstellen door twee soorten kunstmatige riffen te installeren. Tijdens een korte wandeling zal de prinses uitleg krijgen over het belang van de mangrovebossen en koraalriffen voor natuurherstel en biodiversiteit.

Op vrijdag 10 november in de ochtend zal prinses Beatrix een bezoek brengen aan het Arikok National Park. FPNA heeft daar een project gestart om een uitgestorven parkietensoort te herintroduceren in de natuur. Deze papegaaiensoort heeft een beperkte verspreiding, wat de herintroductie op Aruba bijzonder betekenisvol maakt. De prinses zal een presentatie bijwonen over dit biodiversiteitsbehoudsprogramma en de parkieten op de locatie observeren. Ze zal ook deelnemers aan het project ontmoeten en de betekenis van dit project bespreken.

's Middags zal prinses Beatrix de afsluiting van het DCNA-congres bijwonen aan de Universiteit van Aruba. Dit evenement heeft als doel de uitwisseling van kennis en ervaring te vergemakkelijken om gezamenlijke inspanningen te bevorderen voor natuurbehoud en ecosysteemherstel in de Caribische regio. De zes deelnemende parken zullen hun aandachtspunten, oplossingen en partnerschappen presenteren om het natuurbeheer op de Nederlandse Caribische eilanden te verbeteren.

DCNA bestaat uit de natuurorganisaties FPNA, Carmabi, Nature Foundation Sint Maarten, Saba Conservation Foundation (SCF), St. Eustatius National Parks Foundation (Stenapa) en Stichting Nationale Parken Bonaire (Stinapa Bonaire). Deze natuurorganisaties op de zes eilanden in het Caribische deel van het Koninkrijk werken samen aan het verbeteren van natuurbeheer, duurzame financiering, natuureducatie en het delen van kennis.

Curaçao blijft handelen in strijd met de rechten van kinderen



(CuraçaoChronicle) – Corsou blijft de rechten van kinderen schenden door Venezolaanse kinderen van hun ouders te scheiden. Human Rights Defense Curaçao heeft gemeld dat zelfs een baby van slechts één jaar oud dat nog borstvoeding krijgt, van zijn gearresteerde moeder is gescheiden.

In totaal heeft het rechtssysteem 4 kinderen van hun ouders gescheiden, waaronder de baby. Drie van hen, van 5, 6 en 10 jaar oud, verblijven momenteel in een opvanghuis. Hun ouders kunnen echter niet bij hen zijn.

Ze werden op 21 september onderschept door de Warda Costa. Toen twee moeders zich bij het politiebureau van Rio Canario meldden rond 10 uur 's ochtends, waren de kinderen angstig, ze huilden en vertelden dat ze honger hadden. De moeders en vaders werden gearresteerd maar de volgende dag weer vrijgelaten. De autoriteiten gaven bevel om hun kinderen achter te laten.

Ook de moeder van het 5-jarige kind zit vast. Ze heeft het gezag aan de voogdij gegeven om voor het kind te zorgen terwijl ze in hechtenis zit. Gisteren wilden ze hun kind ophalen, maar het Ministerie van Justitie blijft aandringen op een inspectie van het huis en het opstellen van een rapport voordat dit wordt toegestaan.

Vorige week heeft de rechtbank scherp kritiek geuit op de regering van Curaçao en verklaard dat de regering in strijd met de wet heeft gehandeld door twee kinderen van hun ouders te scheiden, wat een duidelijke schending is van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (CRC).

Wat de rechtbank met name zorgen baart, is dat de regering van Curaçao de hereniging van het gezin niet heeft aangepakt zoals vereist in artikel 10 van het CRC en de verblijfplaats van de kinderen niet heeft onthuld aan de advocaat of de voogden. De twee betrokken kinderen zijn onmiddellijk herenigd met hun ouders na het vonnis.

Shell tekent langlopend contract met Qatar voor de voorziening van aardgas

(NLTimes)— Shell heeft een langlopend contract getekend met Qatar Energy om vloeibaar aardgas aan Nederland te leveren. De overeenkomst omvat de levering van 3,5 miljoen ton aardgas per jaar, beginnend in 2026 en met een duur van 27 jaar, zoals gemeld door het Financieele Dagblad.

Dit aardgas wordt gewonnen uit twee grote gasvelden in de buurt van Qatar waarin Shell belangen heeft. Het gas wordt vloeibaar gemaakt in Qatar en vervolgens naar de terminal in Rotterdam verscheept. "Deze overeenkomst bevestigt het engagement van Qatar om Europa te helpen voldoen aan de vraag naar energie en versterkt de energieveiligheid met een bron die bekend staat om zijn superieure kwaliteit voor economie en milieu," aldus Saad Sherida Al-Kaabi, de minister van Energiezaken van Qatar, toen hij het akkoord in Doha ondertekende met CEO van Shell, Wael Sawan.

Met het sluiten van het Groningen-gasveld in Nederland en Europese bevoorrading van gas uit Rusland, worden andere bronnen van vloeibaar aardgas (LNG) steeds belangrijker voor Nederland en andere Europese landen. Vorige maand meldde NRC dat de voormalige minister van Buitenlandse Zaken, Wopke Hoekstra, en zijn ministerie kritiek op de mensenrechtensituatie in Qatar hebben afgewezen, deels vanwege de rol van gasleveringen uit de Verenigde Arabische Emiraten voor het komende WK.



Dit is het tweede grote LNG-akkoord voor Qatar deze maand. Vorige week tekende Qatar Energy een soortgelijke overeenkomst met het Franse Total voor de levering van gas aan Frankrijk. De overeenkomst met Shell komt ook op een politiek gevoelig moment, gezien recente ontwikkelingen in het Gaza-Israël conflict. Volgens de NOS is de militante groep Hamas ontstaan uit de wereldwijde Moslimbroederschap, die deels wordt gefinancierd door Qatar. De leider van Hamas woont ook in Qatar.

Publiceerde documenten tonen een connectie aan tussen de PVV en Rusland



(NLTimes)— Documenten die online zijn gepubliceerd door Oekraïense hackers tonen aan dat het Kremlin sinds 2013 succesvol heeft geprobeerd een relatie op te bouwen met de PVV. De documenten onthullen ook dat de leider van de partij, Geert Wilders, heeft geprobeerd de connectie van zijn partij met Rusland te verbergen, aldus Follow the Money.

Leden van de PVV hebben deelgenomen aan door Rusland gesteunde propaganda-evenementen en hun bezoeken zijn georganiseerd door het lid van de Duma, Leonid Slutsky. Volgens FTM speelt Slutsky een centrale rol in de inspanningen van het Kremlin om westerse politici te rekruteren voor hun zaak, met als doel het bestrijden van sancties tegen Rusland en het bevorderen van het idee van een soeverein Oekraïne in hun eigen landen.

Bijvoorbeeld, Slutsky organiseerde het bezoek van PVV-parlementslid Andre Elissen aan Moskou in 2017 om de Russische verkiezingen te "observeren". In 2018 bezocht Geert Wilders zelf de Russische hoofdstad, wat ook door Slutsky was georganiseerd. Op dat moment verklaarde Wilders dat zijn bezoek bedoeld was om "een open dialoog te behouden" na de annexatie van de Krim door Rusland en het neerhalen van vlucht MH17. Wilders heeft geen verdere publieke verklaringen afgelegd na zijn bezoek.

De documenten laten ook zien dat de PVV heeft geprobeerd haar politieke banden met het Kremlin te verbergen. In een e-mail uit 2016 bijvoorbeeld, verzocht Wilders om ervoor te zorgen dat het publiek geen Russische bezoekers zou zien op een bijeenkomst van Europese partijen.

Volgens FTM is de PVV een van de verschillende politieke partijen die door Slutsky en zijn Russian Peace Foundation worden beïnvloed, omgekocht en uitgenodigd naar Rusland, alles betaald gedurende minstens tien jaar.

Volgens Jakub Kelnsky, een onderzoeker bij het Helsinki Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats, wordt de relatie tussen de PVV en Rusland beschreven in de gelekte documenten als een belangrijk voorbeeld van de strategie van het Kremlin om politici in het Westen te beïnvloeden. "Je nodigt ze uit voor verkiezingswaarnemingsmissies, voor traditionele waarderingsbijeenkomsten, anti-Brussel, anti-EU of anti-NAVO. Vervolgens negeer je ze waarschijnlijk omdat ze dat zullen waarderen. En dan nodig je ze uit om Moskou te bezoeken."

Vijf jaar na het bezoek van Wilders aan Moskou blijft de positie van de PVV ten opzichte van Rusland volgens de analyse van FTM van het stemgedrag van de partij onveranderd. De partij veroordeelt de invasie van Oekraïne in 2022, maar blijft zich verzetten tegen sancties tegen Moskou en wapenleveringen aan Kiev. Ook is de PVV tegen het lidmaatschap van Oekraïne bij de NAVO. Aan het begin van het afgelopen jaar, direct na de invasie, was de PVV de enige partij die tegen een onderzoek stemde naar de financiering van buitenlandse politieke partijen.